Чаптарина плаћена у готову

НОВИ САД
недеља
19 Фебруар 1939
Година V
Бр. 42 (1.121)

ДАН

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ

Независни информативни дневник
Излази свакодневно осим понедељника
Примерак 1 дин
Месечна претплата 20 д. за земљу 50 за иностранство
Огласи по тарифи

Редакција и администрација: Краља Александра. 7. — Телефони ; 21-06. — 21 05 Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 58.460. — Поштански фах број 178. — Рукописи се не враћају

Г. Азања напушта Париз и враћа се у Шпанију

Влада г. Телекиа распустиће парламент
ако у њему наиђе на непремостиве тешкоће

Мадрид, 18 фебруара. (А.А.) — Авас јавља:

У овлашћеним круговима се изјављује да ће се претседник Шпанске Републике г. Азања вратити у средишњу Шпанију, да би са владом проучио ситуацију.

Оставка шефа генералштаба републиканске војске

Париз, 18 фебруара. (А.А.) — ДНБ јавља:

Агенција „Радио" сазнаје из Перпињана да је шеф генералштаба шпанске републиканске војске г. Рохо дао оставку, пошто је убеђен да је даљи отпор немогућ.

ВИШЕ ОД 500 ЛИЦА СПАЉЕНО У ПЕЋИНАМА

Рим, 18 фебруара. (А.А.) — Агенција Стефани јавља:

„Пополо ди Рома" сазнаје из Барселоне да је истрага коју су националне шпанске власти повеле о активности терориста и о шпијунској афери довела до страховитих резултата. У Мондани, у близини Барселоне, агенти те организације спалили су више од 500 лица у пећинама фабрике цемента. Пронађено је више од 50 скривених гробова, у које су сахрањиване жртве терориста.

ГЕНЕРАЛ Г. МИАХА ДИЖЕ МОРАЛ ТРУПА

Барселона, 18 фебруара. (А.А.) — ДНБ јавља:

Према извештајима из Мадрида, генерал г. Миаха издао је наређење да се на свима фронтовима постави велики број гласноговорника преко којих ће се дизати морал трупа у духу отпора. Ови гласноговорници јављаће даноноћно милиционарима да ће свако ко на своју руку и без наређења напусти свој положај бити стрељан.

Даље се јавља из Мадрида да је тамо освећена нова школа за васпитање политичких комесара. Као наставници постављени су страни марксисти.

Мадрид, 18 фебруара. (А.А.) — Авас јавља:

Влада објашњава одлуку да се пренесу разне службе министарстава у провинцији Левант, немогућношћу да се сместе све те службе у Мадриду, пошто су скоро све јавне зграде знатно оштећене бомбардовањем.

Сазнаје се, с друге стране, да је генерал г. Миаха стигао у Картагену. Тврди се да се у Картагени налазе и више чланова владе.

—о—

ПРЕД ПОСЕТОМ Г. ГАФЕНКА ВАРШАВИ

Варшава, 18 фебруара. (А. А.) ДНБ јавља:

У овдашњим политичким круговима сматра се, да ће румунски министар иностраних послова г. Гафенку посетити Варшаву у првој половини месеца марта.

Будимпешта, 18 фебруара. (А.А.) — Агенција Стефани јавља:

Јуче је одржана прва седница нове мађарске владе, на којој је претседник владе г. Телеки топлим речима похвалио политику г. Имредија, изјавивши да је убеђен да ће сви чланови нове владе сарађивати са њеним претседником на решењу задатака које је влада узела на себе.

Изгледа скоро сигурно да ће се нова влада претставити у парламенту у среду и да ће још тога дана бити вођена дискусија о предлогу закона о Јеврејима.

Пријем, на који је наишла нова влада углавном је повољан, не само у круговима владине странке који је сматрају као верно настављање политике г. Имредија, већ исто тако и у круговима опозиције, који је очекују да је виде на делу.

Лист „Ешти Ујшаг", пише да ако нова влада буде наишла у самом парламенту на непремостиве тешкоће она ће знати да нађе могућности које јој даје устав да би решила ту кризу. То је јасна алузија на могућност распуштања парламента.

Сједињене Америчке Државе не признају владу генерала Франка

Вашингтон, 18 фебруара. (А. А.) Рајтер јавља:

Помоћник министра иностраних послова г. Самнер Велс на јучерашњем пријему новинара дао је изјаву да влада Сједињених америчких држава не мисли тако брзо да призна владу генерала г. Франка. Г. Вело је ову изјаву дао уместо г. Кордела Хела, који је лако назебао и не напушта свој стан.

Он је поменуо могућност панамеричке заједнице и заједничког иступа по овом питању, па је рекао да Аргентина, Бразилија, Уругвај и Колумбија већ су тражили мишљење Сједињених америчких држава по овом питању, док је влада државе Перу известила америчко министарство иностраних послова да је већ донела одлуку о признању владе генерала г. Франка.

—о—

ГРОФ ЋАНО СТИЖЕ У ВАРШАВУ 25 ФЕБРУАРА

Варшава, 18 фебруара. (А.А.) — Авас јавља:

У званичном комуникеу каже се да ће италијански министар иностраних послова гроф Ћано стићи у Варшаву 25 фебруара и да ће боравити у Пољској четири дана.

—о—

НОВИ БАНСКИ ВЕЋНИК

Министарство унутрашњих послова, на предлог Бана г. Светислава Рајића, разрешио је дужности банског већника г. др. Мишу Поповића, јавног бележника, за Бачкопаланачки срез, и на његово место за банског већника истог среза именовало г. Станка Протића, економа из Товаришева.

—о—

ЗАТВАРАЊЕ КАТОЛИЧКОГ ТЕОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У МИНХЕНУ

Минхен, 18 фебруара. (А. А.) ДНБ јавља:

Министар просвете Рајха г. Руст наредио је, у споразуму са министром Рајха за црквене послове г. Керлом ,да се затвори католички теолошки факултет универзитета у Минхену

Хиљаду авиона поручила је Француска у Сједињеним Америчким Државама
а сада набавља у Великој Британији материјал за своје ваздухопловне снаге

Лондон, 18 фебруара. (А. А.) ДНБ јавља:

Сарадник „Дејли Телеграфа" за ваздухопловна питања, капетан ескадриле г. Пејн, пише да се у Великој британији налази једна француска ваздухопловна мисија, на челу са генералом г. Какоом и да је та мисије већ посетила већи број британских фабрика авиона и авионских мотора.

Генерал г. Како води већ преговоре са британским министром ваздухопловство и енглеским индустријалцима о лиферовању материјала за француске ваздухопловне снаге. Комисија се нарочито интересује за куповину великог броја мотора „Ролс Мерлин", јер су ти мотори најподеснији за најновије типове француских бомбардера.

Дописник дознаје даље да је Француска поручила у Америци хиљаду авиона. Француска фабрика „Сигма" започела је у близини Лиона производњом енглеских мотора „Бристол херкулес", пошто је за то добила сагласност енглеских фабрика. Исто тако ће, вероватно, француска Фордова фабрика мотора „Ролс Мерлин" почети да производи те моторе у Француској, ако преговори г. Какоа буду повољно завршени. Крајем месеца фебруара доћи ће, вероватно, у Енглеску у циљу даљих преговора једна делегација француских произвођача авионских мотора.

Југословенска Краљица Марија

Њ. В. Краљица Марија

„Ле Журнал де ла Фам“ објављује под горњим насловом са фотографијом Њ. В. Краља Петра Другог и Њ. В. Краљице Марије овај чланак гђе Едит Труба:

Ако је истина да један ведар поглед жене има магичну моћ да зацели рану и да стиша бол, племенито лице југословенске Краљице Марије може да се евоцира, усред светског хаоса, као симбол нежности и ведрине.

И доиста, у овој годишњици Њеног рођендана ми са жаром евоцирамо ово лице Краљице, коју смо ми видели тако болну и међутим толико храбру пред окрутном судбином. У возу, којим је ишла у Марсељ после одвратног атентата, ни једног часа она није престала да се држи достојанствено и поносно. Ни једног часа она није дозволила да из Њезиних стегнутих усана изиђе горка реч, неки прекор. Једино, када су на мост „Дубровника“ попели мртвачки ковчег, у коме су почивали смртни остаци Александра Првог, ова дивна Мајка, ова савршена Супруга, Својим је рукама загрлила мртвачки ковчег, те је по први пут у Својим великим веловима Удовице зајецала. Срце, које је предуго било обуздавано, пустило је коначно да избије јецај једне жене, једне заљубљене жене која плаче за драгим другом са којим је срећно живела дванаест година.

Александар и Марија сачињавали су један врло складан пар и који није ни најмање био протоколаран. Они су се волели и као обични грађани и један и други старали су се о васпитању своја три сина: Петра, Томислава и Андреје.

Они су се одмах били заволели на Божић 1921 године, када је Краљ Александар био претстављен младој румунској принцези, „Мињону“, како ју је фамилијарно називала Њена Мајка блаженопочивша румунска Краљица Марија. Она је тада била лепа девојка, од 22 године, висока и гипка, пуна здравља. „Њене косе — прича једно Њој интимно лице — плаве су као зрело класје, а Њене очи променљиве боје некад су зелене као алга“.

У букурештанској краљевској палати, млада принцеза је живела мирним животом у крилу Своје фамилије посвећујући се песништву и сликарству, хуманим установама и спортовима. Нарочито је волела аутомобил и ретко се видело шофера који би био вештији и смелији од ње. На Свом волану, принцеза је искрено била срећна, налазећи се далеко од дворске етикете, која ју је силила да се појављује међу званицама кокетно удешена. То је, уосталом, Она и радила, као послушна кћерка, старајући се да угоди Краљици, која ју је корила видећи је једног дана у једној старој хаљини. Али се Марија изговорила: „Пусти ме мајко, да будем један сат како ја хоћу. То толико одмара“.

Међутим, Њен брат, садашњи румунски Краљ Карол, оженио се са грчком принцезом Јеленом, а Њена сестра принцеза Јелисавета, постала је грчка Краљица. „Мињон“ је чекала шармантног принца.

И гле из једне удаљене и савезничке земље, озбиљни су људи тражили аудијенцију код Краљице, те су јој сугерирали за Марију идеју о удаји за њиховог суверена, Александра Првог од Југославије (Југославија се тада још звала Кравина Срба, Хрвата и Словенаца.

„Мињон ће сама одлучити“, одговорила им је Краљица.

Кад су је известили о том демаршу, млада је принцеза спонтано одговорила: „Нека тај Краљ самотник дође да нас види“.... Инстиктивно ју је привлачио овај храбар витез, тај неустрашив и популаран војник, који је заслужио да добије гласовиту пословицу: „За њега би човек препливао Дунав, а да не би попио ни гутљај воде.“

Краљ је дошао. Висок и танак и као рођен за униформу, коју је он елегантно носио, високог и широког чела, отвореног погледа, овај суверен од 33 године, леп као неки херој из легенде, брзо је освојио Маријино срце. При првом погледу, они су знали да се између њих родила једна велика љубав. А за време једне шетње у шуми, у једном чаробном крају столетних борова и снега, они су изменили чедан пољубац зарука... Кад су се вратили у дворац, дражесна принцеза рекла је смешкајући се Својој Мајци: „Краљ неће бити више сам у својој палати у Београду.“

Неколико месеци доцније, 8 јуна 1922 године, женидбена је церемонија обављена у београдској катедрали. Сведок Краља Александра био је Војвода од Јорка, који је претстављао свог оца енглеског краља Ђорђа Петог. Мињон је постала Југословенска Краљица.

„Није ми био потребан никакав напор — поверила је она то доцније једној младој Својој француској пријатељици — да се привикнем на Своју нову домовину. Тек ми је било 13 година, када ми је један од професора казао: „Увек се сећајте да сте Ви румунска принцеза. Али знајте такође да ћете се удати за једног страног принца, чија ће домовина бити Ваша домовина и домовина Ваше деце“. И она је одмах додала: „Мој дух и моје срце, ја сам их потпуно дала Југославији. Ништа ме више не узбуђује него кад чујем Краља кад ми каже: „Ви не знате до колике сте Ви мере балканка.“ Он то каже лукаво, али нежност Његовог погледа и Његовог потсмеха открива једно јако узбуђење.“

Кад је постала Краљица, шармантна принцеза Марија је ипак остала једноставна и чедна. Од тог времена Она се навикла да проводи Своје време делећи га између Свог Супруга, Своје деце и социјалних установа. Уствари, Она није ни мало напуштала Краља, пазећи да се он сваког дана мало одмара. За воланом једног моћног аутомобила, Она га је преко поља водила у дуге шетње.

„Једино ме — такође је Она поверавала — дуге шетње у аутомобилу одмарају. Краљ кад седи поред мене, говори само да ме потстиче да брже возим. „Брже... Брже...“

Дешавало им се да су ручавали покрај пута, једући једноставна јела, која су били собом понели.... Међутим, једнога дана, аутомобил се покварио, те је, да га се спасе, било потребно да се позове у помоћ сељаке, који су једноставно упрегли два јака вола на аутомобил. Пошто мотор није хтео да функционише Суверени су били присиљени да се врате на Дедиње у тој чудноватој запрези.

Краљица никада не говори о тој тихој срећи, која је тако трагично прекинута, те се посвећује Својој деци и помаже Кнеза-Намесника Павла у Његовом деликатном задатку васпитања Краља Петра Другог.

Добра и племенита, она са великодушношћу слуша откуцаје срца Свог народа, тражећи да ствара благостање око себе, да поправља судбину несрећних и старих. Њена љубав упућена је нарочито мајкама и малој деци. „Толико бих хтела, кад би ми било могућно, да се старам за све југословенске мајке и за сву југословенску децу“, често Она каже.

Али колико весеља за ову скромну Краљицу, кад се Она опоравља у ведрој атмосфери Своје виле у Милочеру, у Боки Которској, која је вила тапетирана везивима сваковрсних боја и где се Краљ одмарао неколико часова пре него што се укрцао за Француску!... Ту у фамилијарном оквиру ружичастих хридина и пред огромним и мистериозним морем, Она може да по милој вољи дозива себи Своје успомене и да чита најлепше странице Свог романа Супруге и Мајке. Колико пута, посматрајући Своја три лепа дечака, који су толико нарасли, није Она зажелела да их узме у Свој наручај и да им шапне као у срећна времена.. „Да ли сте се добро наиграли, моја драга децо?“

ИЗЈАВА МИНИСТРА ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА Г. ЦИНЦАР-МАРКОВИЋА О СПОЉНОЈ ПОЛИТИЦИ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Југославија ће чувати стечена пријатељства и радити на стицању нових, да би допринела обезбеђењу мира

Министар г. Цинцар-Марковић са шефом Централног Пресбироа г. др. Луковићем приликом пријема домаће и иностране штампе у Министарству иностраних дела

Београд, 18 фебруара. — Јуче после подне министар иностраних послова г. др. Александар Цинцар-Марковић примио је у дворани за конференције Министарства иностраних дела представнике домаће и иностране штампе. Том приликом министар г. Цинцар-Марковић дао је изјаву о спољној политици Југославије коју ће спроводити влада г. Драгише Цветковића. У почетку своје изјаве министар г. Цинцар-Марковић је нагласио да у његовом раду неће бити ніјанси скретања од досадашњег утврђеног правца у спољној политици који је Југославији донео престиж у међународној заједници.

„Као што вам је познато — рекао је министар г. Цинцар-Марковић — спољна политика Краљевине Југославије јасна је и одређена. Југославија је у последњим годинама настојала да са свима, а нарочито са суседним земљама, негује добре односе, што је у потпуној сагласности са главним циљем њене спољне политике: да, у вези са раније стеченим пријатељствима, ради на стицању и одржавању нових и тиме допринесе остварењу и обезбеђењу мира. Повољни резултати такве спољне политике нису изостали. Они су изражени у поновном оживљавању наших политичко-економских односа са свима суседима, а у првом реду са нашим великим суседима Немачком и Италијом. У данашњој европској ситуацији, у којој се чине озбиљни напори за одржавање мира сва моја настојања ићи ће у том правцу“.

Неуредна столица

утиче на цели организам. Добро средство, које поуздано делује, а има угодан укус, јесте Дармол-Чоколада за отварање.

ДАРМОЛ

Отв. рег. С. Бр. 27946/38

ПРИЈЕМИ КОД ПРЕТСЕДНИКА ВЛАДЕ Г. ДРАГИШЕ ЦВЕТКОВИЋА

Београд, 18 фебруара. (А. А.) — Јуче пре подне претседник Министарског савета и министар унутрашњих дела г. Драгиша Цветковић примио је у своме кабинету у Претседништву владе првог румунског амбасадора на нашем Двору Његову Екселенцију Виктора Кадере.

У току преподнева примио је г. др. Драгишу Живковића, ректора Загребачког универзитета са деканима Медицинског, Правног, Филозофског и Ветеринарског факултета.

Затим је г. Претседник Министарског савета примио централну управу Удружења универзитетских наставника, под вођством претседника Удружења г. др. Ребека, професора универзитета у Љубљани, и потпретседника г. др. Драгослава Јовановића, ректора Универзитета у Београду.

—o—

ПРИЈЕМИ КОД МИНИСТРА Г. ЦИНЦАР-МАРКОВИЋА

Београд, 18 фебруара. (А. А.) — Министар иностраних послова г. Александар Цинцар-Марковић примио је данас у своме кабинету у Министарству иностраних послова пољског посланика на нашем Двору г. Дембицког, мађарског посланика г. Бакач-Бешењеиа и чешко-словачког посланика г. др. Липу.

—o—

Г. ДР. ОБРАД МИЛУТИНОВИЋ САЗВАО СЕДНИЦУ МЕСНОГ ОДБОРА ЈРЗ

Први потпретседник Месног и Извршног одбора ЈРЗ г. др. Обрад Милутиновић, бански већник, сазвао је седницу Месног одбора, која ће се одржати у недељу, 19 о. м., после подне, у 17 часова.

Последња седница Месног одбора је одржана пре децембарских избора. Седница ће претресати разна организациона питања странке.

Седница ће се одржати у клупским просторијама ЈРЗ, у дворишту хотела „Слободе."

Војводина треба и Касациони суд и Управни суд

У последње доба опет се претреса питање премештаја Касационог суда из Новог Сада у Београд, и, наводно, расматра потреба креирања Управног суда у Новом Саду, који Војводина и Нови Сад треба да добију као накнаду за премештај Касације у Београд.

Као што је познато, ранији Министар правде г. Симоновић је хтео да формира јединствену Касацију са седиштем у Београду, па је, у ту сврху, хтео да све остале Касације, у Загребу, Сарајеву, Подгорици, и Новом Саду, премести у Београд. Нови Сад би, место Касације, по тој замисли, требао да добије Управни суд.

Међутим, од образовања једне, јединствене Касације, са седиштем у Београду, неће бити ништа све дотле док се не донесе јединствен Грађански закон. Док се не изједначи тај најважнији закон и док не буде јединствен за целу државу, није целисходно, нити постоје стварни разлози за то, да се формира јединствена Касација. Госп. Спахо је то одмах увидео, и стао је на становиште да се Врховни суд у Сарајеву, који је заправо Касациони суд за Босну и Херцеговину, не укида до доношења Грађанског закона. Хрватски и словеначки правнички кругови су били такође против укидања Касационог суда у Загребу, за територију Хрватске и Славоније, као и Одељења тога суда за Словенију и Далмацију у Загребу. И Велики суд у Подгорици (Касациони суд за Црну Гору) неће бити укинут све до доношења Грађанског закона.

Међутим, и поред тога што неће бити укинути Касациони судови у Сарајеву, Подгорици и два Касациона суда у Загребу, и поред тога што, за сада, неће и не може доћи до формирања јединственог Касационог суда, ипак постоји намера, тврди се, да се Касациони суд у Новом Саду премести у Београд и споји са београдским Касационим судом. Зашто? Разлоге не знамо, јер стварне потребе није ни раније било, нити данас има, да се Касациони суд, врховни суд за Војводину, који ради у центру Војводине, премешта у Београд, у центар једног сасвим другог правног подручја у погледу грађанског права. Напротив, сви разлози, разлози целисходности, правилног решавања грађанских спорова, безусловно потребног континуитета у раду, па и многобројни политички разлози, диктују да Касација у Новом Саду остане ту где је и сада, и то све дотле док не буде ступио на снагу јединствен Грађански закон за целу земљу.

Дајте од сада мени да негујем Вашу кожу! Једино што има да радите јесте то да Вашу кожу редовно натрљате **Нивеом**. Само Нивеа садржи **Еуцерит**, средство јачања за кожу. Тиме врши **Нивеа** благотворно дејство на кожно ткиво. Она одржава Вашу кожу младалачком и снажном, да јој ни ружно време не може ништа нашкодити. Купите још данас Нивеа; јер спречити је боље него лечити!

Што се тиче Управног суда, ствар стоји овако. Ако Нови Сад добије Управни суд, он га треба и мора да добије независно од тога да ли ће Касациони суд остати у Новом Саду или не. Треба Нови Сад и Војводина да добију Управни суд зато што је намера законодавца, приликом доношења Закона о Државном савету и управним судовима, била та да управни судови буду формирани у местима у којима постоје апелациони судови, тако да се територија управног суда покла па са територијом апелационог суда. Привремено само се није приступило формирању Управног суда и у Новом Саду, јер територија Апелационог суда у Н. Саду тада није била коначно обележена. Међутим, иако је касније територија Апелационог суда коначно омеђена, ипак није дошло до образовања Управног суда у Новом Саду, него је београдски Управни суд вршио функције и Управног суда који би требао да буде образован у Новом Саду.

Нарочито привредни кругови траже да се и у Новом Саду формира што пре Управни суд. Према подацима Трговачко-индустриске и занатске коморе у Новом Саду, највећи део управних спорова које решава Управни суд у Београду, отпада на Војводину, на територију Апелационог суда у Новом Саду. И када тако стоји ствар, ништа не би било природније него да се у Новом Саду коначно формира и Управни суд, када је то раније законодавац и онако хтео.

Данас Војводина има своја три претставника у влади, што, до сада, никада није имала: г. Ђирића, Министра просвете, г. Бешлића, Министра пољопривреде, и г. Томића, Министра трговине и индустрије.

Када се већ не укида, из сасвим оправданих разлога, Касациони суд у Загребу, Сарајеву и Подгорици, неће, надамо се, они дозволити да се, без икакве стварне потребе, укида и Касациони суд у Новом Саду и спаја са београдском Касацијом. Пред доношење новог буџета, свакако ће ова три претставника Војводине у влади предузети потребне мере да Нови Сад и Војводина коначно добију и Управни суд. Скоро је поуздано сигурно да ће код садањег Министра правде г. др. Ружића у томе правцу наићи на потребно разумевање.

М. С.

Вариете Слобода Нови Сад

Свакодневно велики фамилијарни вариетски програм. Улаз слободан. Почетак у 22 час. Обавезна консумација. Цене умерене.

ДЕПУТАЦИЈЕ ИЗ ПЕТРОВГРАДА И НОВОГ САДА КОД МИНИСТРА Г. НИКОЛЕ БЕШЛИЋА

Београд, 18 фебруара. (А. А.) — Министар пољопривреде инж. г. Никола Бешлић примио је јуче пре подне у своме кабинету депутацију од 60 чланова из Среза петровградског, који су му честитали и замолили га да се заинтересује за разна пољопривредна питања Среза петровградског.

Исто тако, г. Министар примио је управу Савеза српских земљорадничких задруга из Новог Сада, као и једну већу депутацију из Ковачице, коју је предводио г. Ђура Станковић, народни посланик.

ЈАВНИ РАДОВИ У НОВОМ САДУ

У многим деловима града у току су радови на канализацији и насипању улица

Из једног зајма имало би на пролеће да се изврши асфалтирање улица на Малом Лиману

У прошлим годима грађани су се много жалили да се за време великих пљускова вода разливала по улицама и онемогућивала, често, и саобраћај. Градско поглаварство, у жељи да изађе у сусрет овој оправданој жељи грађана, приступило је канализацији и одводњавању неких делова града.

Градско техничко звање, пре недељу дана, после завршетка радова на спајању каналског вода Поштанске улице са главним реципиентом, приступило је канализацији улице Краља Петра II. Полагање канализационих цеви врши се од Поштанске до Гајеве улице. Ови радови ће се завршити у року од недељу дана.

Као што је познато, део града где се налази пијаца лежи веома ниско и за време великих киша вода се разлива, тако да су грађани од тога имали нелику штету. Новом канализацијом ове незгоде биће отстрањене.

После завршених радова у улици Краља Петра II, приступиће се радовима на изградњи канализације у Масариковој и Војводе Шупљикца улици као и у околини Трга св. Јована.

Истовремено Техничко одељење врши реконструкцију пумпне станице на Малом Лиману и монтирање нове пумпне станице на Великом Лиману. Ови радови се врше убрзаним темпом, обзиром на ниски водостај Дунава.

Поред ових радова, врши се и насипање већег броја улица на Малом Лиману. И ови радови се врше убрзаним темпом, такође обзиром на ниски водостај. Насипање улица у околини нове банске палате приближава се крају.

Према нашим информацијама, град ће подићи зајам и још овог пролећа извршиће асфалтирање улица у околини банске палате, на Малом Лиману.

У Св. Ми[illegible] свечано је прослављен јубилеј г. Радивоја Врховца

Сремска Митровица, 18 фебруара. — У присуству чланова Матице српске и великог броја родитеља, учитеља и ученика гимназије, одржана је у Сремској Митровици свечаност у част јубилеја г. Радивоја Врховца ,коју је приредило Наставничко веће Среза сремско-митровачког.

Свечаност је отворио г. Димитрије Рашић, школски надзорник, који је говорио о подизању култа према заслужним људима и захвалности коју треба да негује народ за своје људе, који се истакну радом на пољу народне културе и постану примери, на које се треба угледати, убрајајући у ове примере и г. Врховца. Г. Рашић је одао захвалност и поштовање заслугама овог великог просветног радника.

На крају је г. Рашић прочитао један део писма које је г. Врховац упутио, у којем се захваљује свима учесницима у академији, жалећи што не може због болести да присуствује овој прослави свога јубилеја. У писму г. Врховца, између осталог стоји и ово: „Не могу затајити да ми је ваша приредба необично мила и драга, јер је уприличена у мојем крају ,на домак мојега роднога места, недалеко мојега Кузмина, камо су се моји Врховци одавна доселили из Босне поносне, па у Митровици где је гроб моје миле мајке Александре (на оној страни где је Милекићева капела), којој, јер оца нисам запамтио, имам највише да захвалим за све што сам стекао и дао својим животом и радом, јер ме је она од малена учила само добру и честитости, патила се и жртвовала за мене и моју покојну добру сестру Меланију".

Затим је г. Буде Будисављевић говорио о г. Врховцу као директору и наставнику по својим сећањима, јер је г. Будисављевић био ученик г. Врховца. Описао је систем рада свога директора на васпитању и учвршћивању карактера његових ученика. Нагласио је, да је г. Врховац, као директор и наставник, дао све од себе да би од својих ученика створио људе који ће поћи правим путем у живот и који ће бити корисни свом народу и домовини.

У овој прослави учествовала је Сремско-митровачка гимназија и основна школа пригодним рецитацијама, а такође и Српско ратарско певачко друштво певањем једне патриотске песме, под хоровођством г. Стевана Кузминца.

На крају је архијерејски намесник протојереј г. Драгомир Радошевић, као повереник Матице Српске за Сремску Митровицу, изрекао неколико топлих речи о г. Врховцу.

Два репортера

потребна су одмах редакцији „Дана". — У обзир долазе и почетници, млађи интелектуалци најмање са средњошколском спремом, који ће као волонтери вежбати месец дана. Ако покажу добре резултате, после месец дана БИЋЕ АНГАЖОВАНИ СА СТАЛНОМ ПЛАТОМ Заинтересовани треба да се обрате главном уреднику од 18 до 19 часова у редакцији „Дана"

ОМЛАДИНСКИ НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ

Коста Павловић: Борба за златом

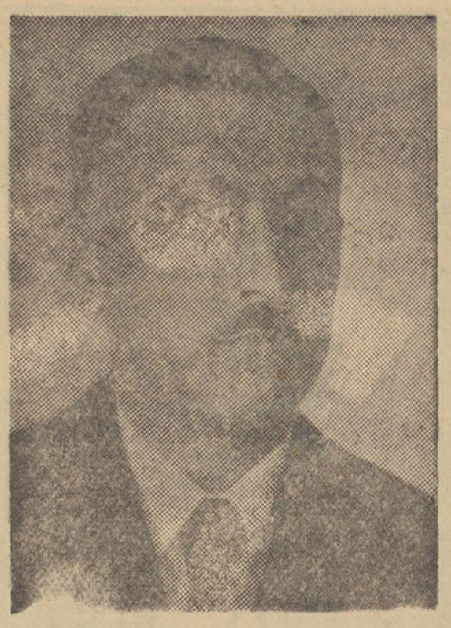

Г. Коста Павловић

На Омладинском народном универзитету одржао је јуче после подне г. Коста Павловић, начелник Финансиског одељења Банске управе, предавање о теми: Борба за златом. Као претседник Удружења дипломираних економиста, . Павловић је овим предавањем отворио економски курс који ће на Омладинском народном универзитету држати ово удружење. Предавање је било одлично посећено и сви присутни саслушали су га пажљиво и са великим интересовањем.

Г. Павловић је изложио историјат борбе за златом, од онога тренутка када је човечанство злато открило па све до данас.

Злато је — каже г. Павловић — без сумње прва ковина коју је човек упознао. Јер злато увек сјаји и ваби човека као и излози јувелирских радњи.

Злато је заправо бескорисна ковина, те у свакидашњем животу не врши само по себи никакву важнију улогу ,ипак је људи од увек сматрају племенитом ковином. Злато је „племенито" већ и зато што је једна ковина која се у природи не јавља с другим ковинама, него је увек сама. Тако, на пример, злато што су га у старом веку добијали испирањем из песка либиских река у западноме делу Мале Азије садржи око 20 од сто сребра. Грци су ову врсту злата прозвали „електрон" (због сличности са јантаром).

Лидијски краљ Крезо забележен је у историји као тип најбогатијег човека свих времена, јер се гушио у злату. И у његово доба било је комада злата од 10,20 и 25 фунти. У јулу 1851 године у очи златне грознице у Аустралији откривен је грумен злата од 106 фунти.

И у старо доба злато је било платежно сретство и међународна валута. Јер према старо египатским натписима у Карнаку, један је фараон у шеснаестом веку пре Христа добивао из Азије „репарације" у злату, после победе у Азији. А скоро је постало сталним пратиоцем власти и моћи. Мотив злата стално је повезан с мотивом силе и моћи и у читавој историји човечанства. Источњачки владари седели су на златним престолима, а западњачки владари стављали су на главу златну круну.

Краљеви су добијали из Новог Света непроцењиво богатство. У шеснаестом веку су се ценила богатства Индије у металима као неисцрпива, и она су заиста непрекидно струјала у домовини, а владари су их употребљавали за династичке интересе. Поседи Мексика и Перуа придонели су највише да се могао престиж и политичка премоћ куће Хабсбурга у Европи дуго одржати. Злато које је добивао Карло Пети из Новог Севта омогућивало му је да изнесе победу над својим моћним противницима и да уздржи у шеснаестом веку надмоћни положај Шпаньолске у Европи.

Јужна Африка данас даје 40 од сто светске производње злата, те је далеко престигла производњу Америке. Русија даје 14 од сто те је на другом месту, Канада 11 од сто, а Уједињене државе 10 од сто. У години 1932 која је у новим налазиштима била необично богата, извађено је у Јужној Африци 370.000 кгр. злата. Русија 1936 године достигла је производњу од 15.000 кгр.

Златан новац био је систем реда који је раније опште примењен и који је онда сасвим одговарао потребама практичног живота. Та валута се дала политички врло лако водити, јер је захтевала само поштовање извесних регулативних принципа и коначно, то је био валутни систем кога је потврђивала економска наука. Али од почетка свеског рата припада историји и златна валута с оптицајем ефективног златног новца. Јер према данашњим међународним односима је политички врло важно да се национална резерва злата налази концентрисана код емисионе установе, где се може максимално искористити као монетарна и кредитна база у целини и као залиха према иностранству.

У случају ратне опасности, али и у случају економских криза великих размера, било би за новчани и кредитни апарат врло опасно да је златни новац у оптицају, јер би се с једне стране трезаурирао у земљи, а с друге би отплавио преко границе и у оба случаја био би изгубљен за национални новчани и кредитни систем.

Према данашњем гледишту науке о новцу, а с обзиром на економску и политичку важност коју злато још увек има, чини се да је за увек прошло и време оптицаја ефективног златног новца.

Овде смо изнели само неколико одломака из овог врло занимљивог предавања г. Косте Павловића.

РВАЧКА УТАКМИЦА ЗА ПРВЕНСТВО ДРЖАВЕ У ПЕТРОВГРАДУ

Петровград, 18 фебруара. — У недељу одржаће се у Петровграду рвачка утакмица за првенство државе између Југославије из Београда и Војводине из Петровграда. Утакмица ће се одржати у соколани „Матица" у 21 час. *(Дан)*

Пред доношењем нове уредбе о општинским службеницима

Депутација општинских службеника из Дунавске бановине посетила Бана г. Рајића у вези са доношењем нове уредбе о општинским службеницима

Нацрт нове уредбе претресаће се на претстојећем заседању Банског већа

Приликом заседања Банског већа претресаће се уредба о општинским службеницима. Међу општинским службеницима вест о регулисању њихових сталешких питања изазвала је не само врло велико интересовање, него и задовољство.

Једна специјална комисија редигује нов правилник. На челу комисије је г. др. Антон Батагељ, начелник управног одељења и вршилац дужности помоћника бана.

У вези са доношењем новог правилника, Бан г. Светислав Рајић примио је јуче депутацију Удружења општинских службеника Дунавске бановине, затим претставнике Удружења општинских бележника из северног дела Дунавске бановине као и депутацију општинских службеника из јужног дела Дунавске бановине.

Бан г. Светислав Рајић пажљиво је саслушао жеље општинских службеника из свих крајева Дунавске бановине и обећао им да ће изаћи у сусрет њиховим оправданим жељама.

Затим су депутације биле примљене код в. д. помоћника бана г. др. Антона Батагеља, који је, такође, дуго конферисао са општинским службеницима у вези са доношењем нове уредбе.

—о—

Смот једног старог и угледног занатлије у Старој Пазови

Стара Пазова, 18 фебруара. — Јуче је овде са лепим почастима сахрањен угледни занатлија Стеван Пигерски, ћурчија, који је умро у својој 78 години.

Покојник је пуних 50 година радио у своме занату неуморно и вредно. Као врстан занатлија стекао је својим радом завидан углед, како у Доњем Багату, тако и у Срему. Своје синове и кћер је васпитао у чисто хришћанском и националном духу, а тако исто и генерацију Привредникових питомаца, па је пред своју смрт предао занат једном од највернијих својих ученика Боривоју Обраговићу, који је равно 20 година у његовом дому радио предано и верно.

У покојнику губе оца г. Љубомир школски надзорник у Просветном одељењу Банске управе и г. Жарко, надзорник Убошког дома у Новом Саду, Јулка, чиновница Дирекције државних железница и Каменко, чиновник Призадобоје у Београду, са својом милом мајком, супругом и свог љубљеног Тату.

TELEFUNKEN

ген. заступник:

Електро BEWE Нови Сад

Краља Александра ул. 5

RADIO

Цене апарата:

Радио 2+1 типа: 3 W Дин. 2450.—, 3+1 типа: Дин. 27[illegible]0.—
4+1 типа: 5 W Дин. 3400, 5+1 типа: TA 55 Дин. 4000.—

Место где почивају кости војвођанских и србијанских великана

Споменик који буди светле успомене на два војвођанска дива

Како изгледа гроб господара Јована Обреновића на Успенском гробљу

Кад човек мало дуже прошета и подробније разгледа по лепо уређеном и необично тихом Успенском гробљу, које је сада, за време ведрих и лепих фебруарских дана, упркос тога што је варош мртвих, веома лепа и пружа посетиоцу извесно умирење ублажујући тугу, која се јавља спонтано на овом месту вечитог одмарања и мира, — могу многе интересантне ствари да се виде. Ту ћемо наићи, ако скренемо са главне алеје Успенског гробља, на читав низ гробова са надгробним споменицима, на којима су исписана имена која буде светле успомене на наше војвођанске и србијанске великане из доба пре рата.

Застао сам, сасвим случајно, пред једним дивним спомеником, импозантно грађеним од сасвим тамно сивог и скупоценег мрамора. Неко чудно осећање ме је обузело при томе, осетио сам да се налазим пред гробницом која није безначајна, у којој не почивају просечни новосадски грађани то моје осећање се одмах оправдало. Погледао сам на натпис, исписан укусним крупним златним словима и видео да стојим пред спомеником над гробом двају војвођанских дивова, који су некада за српство све давали и излагали се највећим патњама и опасностима. Први ми је пало у очи име др. Светозара Милетића, које се налази у средини предњег дела дивног мраморног надгробног камена. Велики наш Србин, вођа Срба Војвођана, патриота и несебични борац за војвођанске идеале, одмара своје кости у Новом Саду на овом тихом усамљеном месту вечитог мировања и тишине.

Сада, кад се ускоро подиже у нашем граду леп и импозантан споменик др. Светозару Милетићу, овај споменик на Успенском гробљу је постао некако актуелан и многи посетиоци гробља застају пред тим вечним одмориштем великих Војвођана. Гроб је лепо украшен и споменик који над њим стоји гордо један је од најлепших споменика на овом гробљу. Нечија племенита и брижљива рука је баш тих дана на гроб ставила велики букет лепог и свежег цвећа. У подножју споменика гори кандило вечитом светлошћу. Види се да се неко стално и брижљиво стара о овом гробу и да се на видан начин чува успомена на наше велике и заслужне Србе.

На споменику сасвим горе, крупним златним словима стоји исписано:

„Сими Милетићу
оцу
Светозара Милетића
благодарни срби
1880
Анка Св. Милетића
1839 — 1926
Др. Светозар Милетић
10 фебр. 1821 22 јан. 1901“

Одмах испод тог светлог и великог имена, налази се још једно друго име, које је носио наш велики Ср-

Светозар Милетић

бин и патриота, најближи сарадник и зет др. Светозара Милетића Јаша Томић. Ту стоји:

„Јаша Томић
1852 — 1922

На супротној страни споменика налази се само једно име. Опет једно дивно име, које нас потсећа само на лепе, узвишене и велике догађаје и ствари, на доба великог стварања на пољу рада за унапређење културе и национализма у српској Војводини пре рата. Ту сам прчитао:

„Милица Ј. Томића
рођ. Милетић
1859“

Цифра године смрти оданог и вредног сарадника Јаше Томића, ћерке др. Светозара Милетића неком омашком, није наведена а на месту где та година треба да буде зјапи празнина. Можда није позната година када је пок. Милица умрла?

Одмах у почетку главне алеје Успенског гробља, са десне стране, стоји на гробу господара Јована Обреновића, брата кнеза Милоша Великог, који је као храбар борац учествовао 1815 у устанку против Турака. Споменик је прављен од црвеног мрамора и има већи крст. Слова на споменику могу се јасно прочитати, па ипак човек стиче утисак да је тај гроб великог Србина, који је своје последње дане провео у Новом Саду и ту оставио своје кости, помало занемарен. Фењера нема, позлата са слова је отпала. Једини украс гроба је велики букет од зимзелени.

Није чудо, господар Јован је умро још 1850 године, отада је прохујао скоро читав век, па су и његови мили и драги већ давно отишли на онај свет, где нема ни болова, ни јада ни борбе.

Текст на надгробном споменику, који је у своје време подигла господар Јована супруга Ана, исписан је на старословенском језику и гласи:

„Ермила Ник. рођ. Обреновић
Јовану Обреновићу
1844 — 1918

бившем Сербском Дивизионом Генералу ивоеном команданту Моравско-Подринском, кои се родио у Добрињи, Округу Ужичком 1786 г. а преминуо 22 јануара 1850 г. у карловцима Сремским печална супруга његова

Ана

са оставшим кћерима Анастасијом и Ермилом оваи споменик неутјешно тужећи смерно подиже.“

Ермила, кћи господара Јована Обреновића, умрла је 1918 у Новом Саду и она је тада сахрањена поред свога оца. Посматрајући још дуго овај веома интересантан споменик, који ме је потсетио на минула бурна и тешка времена, кад су се Срби очајно и одлучно борили за своје ослобођење од турског насиља и терора, пала ми је једна занимљива околност у очи. Др. Светозар Милетић и господар Јован Обреновић умрли су истога дана — 22 јануара, с том разликом, што је др. Милетић положен у гроб равно 51 годину доцније од господара Јована. Чудесна игра судбине... *В. Ст*

Захваљујући благој зими

грађевинска делатност у Новом Саду и сада је врло жива

У току прошлог месеца на градње у Новом Саду утрошено је преко два милиона динара

Обзиром на благу зиму, у месецу јануару грађевинска делатност у Новом Саду била је веома жива. У временском размаку од 1 до 31 јануара, када је обично грађевинска делатност најминималнија, Градско техничко одељење издало је 38 грађевинских дозвола за 22 предузимача. Предрачунска свота новоградња износи укупно 2,132.860.— динара.

Предузимачи Инж. Паквор и Халер врше преиначку шупе и стана у Новосадској фабрици шрафова, у Сремској улици, са трошком од 18.000 динара.

Предузимачка фирма Александар Грња гради приземну зграду г. Јосипа Малчића, у д-ра Медаковића улици 2/б. Предрачунска свота 45.000 динара.

Предузимач Михајло Сливка зида три приземне зграде: г. Балинта Ердеша, у улици Старине Новака 18 (предрачунска свота 15.000 динара), г. Карла Фарага, у улици Ј. Храниловића 33 (12.000 динара) и г. Димитрија Бујандрића, у улици Змај Огњ. Вука 6 (48.000 динара).

Предузимач инж. г. Емил Санто обавља радове на прозорима куће г. Симе Екштајна, Уставска улица 1, уз предрачунску суму од 800 динара.

Предузимач г. Стеван Тортић гради приземну зграду г. Јована Поца, у Пт. Николича улици 3, уз предрачунску суму од 3.000 динара; врши доградњу куће г. Саве Ковачевића, у Филипа Вишњића улици 10, уз предрачунску суму од 7.000 динара; гради портал г. Александру Ригеру, Алексе Шантића 102 (1.200 динара); гради приземну зграду гђи Гизели Пал, у Раваничкој улици 42 (10.000 динара).

Предузимач г. Стеван Фодор гради приземну зграду г. Стевана Фогараша, код суботичке пруге (20.000 динара); гради шупу г. Филипу Блазеру, Лазе Лазаревића 5 (2.600) динара).

Предузимач г. Лазар Паја гради пет приземних зграда. Тако гради зграду г. Алекси Половини, у Краља Петра II (18.000 динара); гђи Маргити Лазар, Јована Храниловића 12 (30.000 динара); гђи Катици Палашти, Руменачка 4 (28.000 динара); Смиљи и Божидару Лазићу, Кисачка улица (25.000 дин.) и г. Ђурици Лишићу, Краља Петра II улица (36.000 динара).

Предузимач г. Јован Мелка гради двоспратну зграду г. Вјекослава Карлавариса, у Радничкој улици број 10 (380.000 динара) и дворишну зграду гђи Љубици Гостојић, у Бајићевој 5 30.000 динара).

Предузимач г. Турански обавља радове на промени прозора на кући г. Л. Флајшмана, у Теодоровићевој 23 (2.000 динара).

Предузимачи гг. инж. Недељков и М. Аврамовић граде радионицу гг. Живанића и Каћанског, у Шумадиској ул. (25.000 динара), локал г. Младена Могина у Темеринској 51 (5.000) и једноспратну зграду гђе Зорке Гавриловић, у Темеринској 53 (600.000).

Предузимачи гг. Цоцек и Рајман граде локал гђе Катарине Цервез, у Краља Петра II 86 (8.000).

Предузишач г. Мита Дејановић гради приземну зграду г. Славка Ђорђевића у Кнеза Милоша 25 (20.000) и руши зграду г. Спасенка Ракића, у Кумановској 6 (40 динара). Предузимач г. Стеван Фајст гради једноспратну зграду г. Милији Илијевићу, у Цара Николаја 9 (250.000). Предузимач г. Илија Пал гради приземну зграду гђи Марији Белак, у Ветерничкој 5 (25.000) и приземну зграду гђе Барице Нелик, у Гавриловићевој 19 (18.000). Предузимач г. Имре Боди гради локал г. др Радослава Илијћа, у Краља Петра II 35 (1.800). Предузимач г. Никоден Полачек гради приземну зграду гђи Етелки Калапиш, у Толстојевој 6 (85.000 дин.). Предузимач г. Илија Аврамовић гради једноспратну зграду г. Ђоки Станковићу, у Цетињској 1 (170.000). Предузимач г. Јосиф Хил врши доградњу куће г. Јована Бека, у Браће Рибникара 41 (10.000). Предузимач г. Петар Бујак гради дворишну зграду Марије и Марка Теса, Словачка ул. 7 (40.000). Предузимач г. Јован Филеп гради приземну зграду г. Етека Ледера, у Павловићевој 7 (26.000). Предузимач г. Илија Фехервари гради дворишну зграду Лајошу и Имру Биро, у Магарашевићевој 27 (11.000) и дворишну зграду Сузани Гербер, у Магарашевићевој 44-46 (14.000). Предузимач г. Вилим Лерер гради једноспратну зграду гђе Берте Мор-Павелић, у Железничкој 54 (92.000 динара).

Значајна открића једног криминолога

Наш длан је огледало здравља и болести

Хиромантија открива карактер личности

Позната је ствар, да методе, које често немају ничег научног у себи доводе до научних резултата. Да нису алхемисти сањали о философском камену, који се претвара у злато, не бисмо данас можда дошли до констатација, да се једна материја може претворити у другу, као што рецимо, радиу и временом прелази у хелиум. Исто тако да није било астрологије не би астрономија дошла до многих позитивних резултата. Зато је неозбиљно, у принципу, одрицати слободне хипотезе, не истражујући позитивног у њима.

Међу фантастичне науке људи су убрајали дуго време и хиромантију. Међутим најновијим научним испитивањима утврђено је, да линије на људској руци ипак имају некакав логични значај. Научници су запазили, наиме, да су линије на рукама дегенерика, например, епилептичара и душевно оболелих људи потпуно другојаче него код здравих и нормалних људи. Већ је Фере опазио да дегенерици имају велике сличности у линијама на длану са — мајмунима.

У последње време хиромантија налази доста широке примене и у криминалистици. На томе пољу дошао је до сјајних резултата др. Локар, директор техничке полиције у Лиону. Заједно са својим помоћником Манжен-Балтазаром, др. Локар је скупио велику збирку фотографија, дланова разних злочинаца, нервно оболелих људи, проститутки, епилептичара и дегенерика. После неколико година марљивог прикупљања материјала и брижљивог сређивања, збирка је постала врло велика. Упоређивањем фотографија дланова људи, који припадају истим категоријама, констатовало се да постоји у њима извесна сличност. На тај начин др. Локар се толико извежбао да је јасно изражене линије једне болести, или мане, могао познати већ на први поглед.

Интересантан је нарочито следећи случај, где је др. Локар успео да збуни „пацијента“ само својом проницљивошћу.

Једнога дана довели су му у лабораторију једног малолетника, који је учинио неко кривично дело, шефа једне банде малолетника.

Чим је погледао његов длан др. Локар је констатовао изразиту карактеристику епилептичара. „Ти мокриш у кревет“ рекао му је др. Локар. Дечак се страховито изненадио тим открићем збунио се и признао одмах све.

Истовремено кад су др. Локар и Манжен-Балтазар вршили своја испитивања у Лиону, далеко на крајњем Истоку, у Сингапуру, бавио се сличним истраживањем један чиновник енглеске полиције, Вилијамс Стерлинг. Кад је Стерлинг једном приликом дошао у Француску, нашао је за сходно да посети дра Локара. Показао му је своју збирку и изложио резултате до којих је дошао. Онда се установило да су њихови резултати готово потпуно подударали.

Све ово доказује да и хиромантија, којој се многи потсмевају, ипак има неке реалне подлоге, само су произвољна тумачења унела у њу велику дозу фантазије. Данас већ она се базира на чисто научном испитивању. Још сасвим млада као наука, она ће ипак временом послужити човечанству.

Мозак има своју светлост

Људски мозак при интензивном мишљењу центар електричних процеса

Таласи из мозга могу да се чују помоћу микрофона

Сазнање да је људски мозак при интензивном мишљењу центар електричних процеса, потврђено је новим експериментима. Као што је познато, научници су успели да таласи, који потичу од мождане коре, могу да се чују помоћу микрофона. Немачки професор Ханс Бергер успео је, да код инвалида који су били рањени у главу, постави електроде у рани и да регистрира аутоматском оловком на папиру електричне импулсе који настају приликом мисаоног рада.

У последње време извршио је познати биолог Крил један други врло интересантан експеримент о коме је поднео реферат учесницима једног конгреса у Њујорку. Он је под стакло ставио мозак једног телета који је пре експериментисања прошао кроз извесне хемиске процедуре. У часу кад је утрнуо светло у сали, мозак је засветлио. Учесници конгреса прегледали су супстанције с којима је мозак препарисан и утврдили да оне не би могле изазвати никакво фосфоресцирање. Мистериозна светлост потицала је стварно из самог мозга. Међутим, оно у ствари није ни мало мистериозно ни тајанствено. Животиње добијају у првом реду енергију из биљне хране, а биљке се хране из хемикалија које апсорбирају помоћу сунчаних зрака. Према томе је у ствари само сунце сијало из мозга мртвог телета у конгресној сали.

Судбина у бројевима

Тајна броја 7

који је још у престара времена важио као свети број

Цели Оријент био је под утиском броја седам

Број седам је још у прастара времена важио као свети број. Вавилонљани су му нарочито придавали велики значај и створили из броја седам једну астролошку мистику бројки, која претставља једну од највећих творевина фантазије. Кад су утврдили да има седам планета, седам основних метала, седам главних боја, и седам небеских зона, саградили су палату Сугурат и назвали је именом „Кућа седам праваца неба и земље“ и Храмом седам сфера“. Палата је била висока седам спратова.

По њиховом веровању стајали су са ових седам небеских планетних сфера у вези и тонови којих је било седам. Интересантно је да је за европску музику постала основа баш ова лествица од седам тонова. Већ у старом Вавилону сматрала се седмоглава змија као отеловљење снаге која ствара из хаоса ред у свету. Свака седма и свака 49 година била је за Вавилонљане света. Међутим, седми, четрнаести, двадесет први и двадесет осми дан у месецу били су „зли дани“, кад нису саграђивани извесни послови ни приношене жртве.

Цели стари Оријент био је под утиском броја седам. Персиске сказке су пуне прича о гозбама које су трајале седам дана, а исто тако о биткама, молитвама и свадбама. Персиска медицина прописивала је да жене после порођаја морају остати седам дана у постељи, а персиско законодавство, да разведена жена може задржати дете само до седме године, а после тога да га преда оцу. То је у осталом такође један пропис савременог законодавства.

У Арменији су младе жене и девојке врачале такође са бројем седам. Оне су потајно црпеле воду из седам извора, река и бунара, бацале у ту воду седам каменчића, а после би дете од седам година вадило камен који је одређивао судбину.

Индиске легенде и обичаји такође се оснивају на бази броја седам. Бог сунца Агни возио се на седам зрака са коњима који су имали седам језика, а хранило га је седам небеских струја.

Приликом свадби, свештеници су свечано ступали седам корака и при сваком кораку говорили по једну свету изреку. Брахмани су одређивани за свештенике у седмој години и морали су пре тога седам пута да се купају и да измоле седам молитава. Буда је одмах, пошто се родио пошао седам корака према северу, седам дана после његовог рођења умрла му је мајка. Маја, се седам година спремао да објави своју науку, а седам година после бегства вратио се опет у родни град.

Сви семитски народи, а нарочито Жидови, доводили су број седам у везу са природним и мистичним објашњењима. Хебрејска реч за заклетву „швуа“ значи у преводу: доћи под утицај седам ствари. Још у средњем веку показивани су путницима отисци Аракамових ногу на пећини Сакраб, којих је било седам на броју. Јаков је два пута седам година просио Рахелу а жидовски дечаци примани су седам дана после рођења у Израиљеву веру.

Број седам игра нарочиту улогу у хришћанској Апокалипси у којој се каже да око Божјег престола стоји седам анђела, а око Христа седам златних свећњака док му на руци расте седам каменова и лежи књига са седам печата.

Штампарија „Дан“

НОВИ САД
Краља Александра 7

Израђује сваковрсне тисканице за трговачка, индустриска и занатска предузећа. Цене умерене.

Израда брза, и солидна :-:

Само 24 динара је месечна претплата „Дан“-а, достављен у кућу претплатника

СКУПШТИНА ПЕВАЧКЕ ЖУПЕ „ДР. ЛАЗА КОСТИЋ“

Певачка жупа „Др. Лаза Костић“ апелује на домаће композиторе да плодније послуже ширим народним слојевима

Скупштина тражи да се на надлежним местима певачким друштвима указује она пажња која се даје и витешким и спортским организацијама

Сомбор, 17 фебруара. — У Сомбору је одржана, поводом 10-огодишњице јубиларна скупштина Певачке жупе „Др. Лаза Костић“.

Скупштина је одржана у свечаној великој дворани Певачког дома. Претседавао је инж. г. Светозар Кротин, претседник жупе. Скупштини су присуствовали многи делегати и изасланици Савезне управе. Између осталих били су присутни: гг. др. Богдан Милашиновић, претседник Југословенског певачког савеза, С[illegible] Север[illegible], главни тајник и Дејан Костић, изасланици ЈПС.

Скупштина је упутила поздравне телеграме Високом покровитељу Југословенског певачког савеза Њ. В. Краљу Петру Другом. Исто тако послате су поздравне депеше министру просвете г. Стевану Ћирићу и Бану г. Светиславу Рајићу.

Поједини делегати су скупштини поднели своје извештаје. Скупштина је решила да се сви ти извештаји оштампају. Штампање ових извештаја — који ће се издати у виду алманаха — омогућио је својим великим прилогом г. Тома Максимовић, директор Југословенске творнице гума и обуће „Бата“ и претседник певачког друштва „Радиша“ у Борову, који је уједно и претседник ове певачке жупе.

Претседник ЈПС г. др. Милашиновић изнео је на скупштини све перипетије кроз које је пролазило и данас пролази југословенско певаштво.

Потом се приступило избору нове управе, која је са малим изменама изабрана стара, на челу са претседником инж. г. Светозаром Кротиним и потпретседницима г. Томом Максимовићем из Борова и г. др. Прокопијем Узелцем из Осека. Остали часници су: гг. Владимир Хаџић, тајник; Антун Фишер, благајник; артистички вођа професор др. Људевит Киш, из Сомбора, и заменик проф. Бранко Лончарић из Винковаца; Тодор Вуков, архивар. Чланови управе гг. др. Дејан Орлић, из Вуковара, Небојша Увалић, из Сомбора, Божидар Ристић, из Суботице, Драга Паранос из Борова, Душан Зебић из Осека и Ник. Дубајић, из Осека. За чланове надзорног одбора изабрани су: гг. Ђорђе Цвејанов и Јосип Шпањол, из Сомбора, и Фрања Хам, народни посланик, из Куле.

После обављеног избора, скупштина је једногласно донела резолуцију, којом тражи да се свима певачким друштвима Југословенског певачког савеза, као носиоцима народне културе и националним васпитним факторима, указује једнака пажња и потпора, као што се то чини са осталим организацијама, које се баве витешким и спортским васпитањем народа. Јер, уколико изостане издашна помоћ од стране меродавних, биће доведен у питање, нарочито данас, значајан и идеалан рад на пољу ширења југословенског певаштва, који успешно дејствују у најширим слојевима југословенског народа. Затим се тражи да меродавни фактори поклоне већу пажњу националном и културно-просветном раду жупе и њених друштава и да у будуће указују већу материјалну помоћ, нарочито, да се у бановинском буџету Дунавске и Савске бановине, партије за помоћ Југословенском певачком савезу, односно певачким друштвима, повећа на 75.000 динара и да се вотирана свота равномерно расподели на три савезне жупе, које дејствују на територији Дунавске бановине.

Скупштина надаље тражи да меродавни фактори у Учитељским школама и богословијама учине потребне реформе у правцу усавршавања будућих свештеника и учитеља у музичкој култури, како би и најшире народне масе добиле спремне раднике на пољу ширења југословенске музике и певаштва; да се у богословијама и учитељским школама одржавају специјални течајеви за хоровође, а за наставнике певања и музике постављају само најспремнији музичари, педагози и методичари. Да се учини апел на претставнике духовне власти, да упуте црквено-општинске и духовне и световне органе на помагање и давање што издашније моралне и материјалне помоћи певачким друштвима, која раде на њиховом подручју и служе цркви. Да се учини апел на цивилне власти да предузму потребне мере како би општинске власти указивале и давале моралну и материјалну помоћ нашим певачким друштвима. Да надлежни дозволе одржавање часова певања савезним певачким друштвима у школским просторијама. Да Министарство саобраћаја одобри попуст на железницама од 75 од сто савезним певачким друштвима приликом турнеја у циљу пропагирања југословенске песме у разним нашим крајевима. Да се учини апел на наше националне композиторе да плодније послуже својим музичким способностима ширим народним слојевима, а да савезнички артистички одбор настане активније у раду на издавању лакших композиција за мушке и мешовите хорове, где се осећа велика нестașица и празнина. Да меродавни фактори одликују просветним одликовањима друштва која раде педесет и више година на културно-националном пољу те и на тај начин даду моралног потстрека за даљи рад. Да се Савезни конгрес 1940 године одржи у Суботици, у знак признања раду Српском певачком друштву „Граничар“ који тада слави 75-огодишњицу свога постанка.

После завршеног рада учесницима скупштине је у ресторану „Војводина“ приређен свечан ручак.

Једна група Немаца у Бачком Новом Селу основала илегалну организацију

због које су један ратар и један адвокатски приправник изведени на оптуженичку клупу, јер су на жалби против изречене казне потписали и своје другове

Једна група Немаца у Бачком Новом Селу, пре извесног времена, основала је илегалну немачку националсоцијалистичку организацију. Власти су то сазнале и срески начелник је организаторе осудио сваког на по 500 динара новчане казне.

Сви су се задовољили са пресудом изузев Јосифа Шендлингера, ратара, и др. Јакоба Елихера, адвокатског приправника. Шендлингер са др. Елихером поднео је писмену жалбу среском начелству на коју је потписао имена Георга Цајбла, Рока Винера, Јакоба Ленхова и других.

Због тога су Шендлингер и др. Елихер одговарали пред кривичним већем коме је претседавао г. Светислав Максимовић, претседник Окружног суда.

На претресу је доказано да је др. имао пуномоћ потписаних те да није починио никакво кривично дело. Због тога га је суд ослободио од оптужбе. Исто тако се утврдило да Шендлингер није имао овлаштење да потпише она имена на жалбу и због тога га је суд осудио на 30 дана затвора условно.

Редовно купање у Новосадској јодној минералној води чува Ваш организам од реуме

ПРЕД КОМОРСКЕ ИЗБОРЕ У ПЕТРОВГРАДУ, 12 МАРТА

Главни бирачки одбор Трговинско-индустриске коморе у Петровграду потврдио је све поднете листе за избор коморских већника

За изборне округе у којима је поднесена само једна листа Главни бирачки одбор прогласио је носиоце листе новим већницима

Петровград, 18 фебруара. — Главни бирачки одбор Трговинско-индустриске коморе у Петровграду потврдио је све коморске листе за избор коморских већника, који ће се одржати 12 марта о. г. За други и трећи изборни округ поднета је за Трговински отсек само једна листа, те је Главни бирачки одбор кандидате са ових листа прогласио за нове већнике, и то за други изборни округ, за већнике: гг. Саву Зарића ,трговца гвожђарске робе из Новог Кнежевца (заменик Мавро Филингер, трговац из Банатског Аранђелова), Ђоку Ристића, трговца мануфактурне робе из Петровграда (заменик Ђура Крстић, трговац мешовите робе из Новог Бечеја), Михајла Манхајма, трговца извозника из Велике Кикинде (заменик Хуго Месингар, члан управног одбора Југословенског а. д. за извоз камилице из Велике Кикинде. За трећи изборни округ прогласио је за већнике: гг. Владу Каначког, трговца мануфактурне робе из Вршца (заменик Нико Крчагов, трговац мануфактурне робе из Вршца), Михајла Мали, трговца дрва из Мариолане (заменик Јован Кауфман, трговац мешовите робе из Мариолане), Ладислава Вајса, трговца хране из Алибунара (заменик Петар Керн, трговац мешовите робе из Алибунара).

Међутим за први изборни округ град Петровград истакнуте су две кандидатске листе, које је Главни бирачки одбор потврдио и за које ће се гласање обавити 12 марта. Кандидати прве листе за већнике су: гг. Живојин Терзин, трговац мануфактурне робе (заменик Веселин Гардиновачки, трг. мануфактурне робе), Александар Темер, извозник сировина (заменик Херман Берковић, извозник јаја и живине), Антон Болесни, трг. гвожђ. робе (заменик Јосиф Амбрази, трг. гвожђ. робе), Никола От, претседник Набављачке задруге трговаца колонијалне робе (заменик Јован Гутман, велетрговац колонијалне робе).

Кандидати друге листе за већника су гг. Драгољуб Раданов-Радичев, трговац колонијалне робе (заменик Мартон Дајч, трговац колонијалне робе), Михајло Вог, трг. мануфактурне робе (заменик Фрања Јакшић, трг. мануфактурне робе), др. Евгеније Шалго, извозник лековитог биља (заменик Маркус Шосбергер, извозник живине), Павле Павловић, трг. гвожђ. робе (заменик Карло Фејгл трг. гвожђарске робе), сви из Петровграда.

За угоститељски отсек била је поднета такође само једна листа, те је Главни бирачки одбор прогласио за већника г. Мирослава Велисављева, гостионичара из Петровграда (заменик Жарко Дајић, гостионичар из Петровграда).

Како за први и други изборни округ Индустриског отсека, други округ Новчарског отсека и други изборни округ Угоститељског отсека нису до 12 фебруара поднесене кандидатске листе, то је Главни бирачки одбор, на основу става 2 чл. 25 Уредбе о избору коморских већника, позвао претседништво Коморе, да оно састави листу већника за изборне округе ових отсека *(Дан)*

—o—

ПРЕТСЕДНИК ПЕТРОВГРАДСКЕ ОПШТИНЕ Г. МИЛОРАД ЦВЕТКОВ ИЗНЕЋЕ У ПОНЕДЕЉАК СВОЈ РАДНИ ПРОГРАМ

Петровград, 18 фебруара. — Претседник градске општине г. Милорад Цветков заказао је другу седницу градског већа за понедељак, у 16 часова. На овој седници веће ће се констуисати, те ће се изабрати поједини одбори градског већа. Претседник г. Цветков изнеће на седници програм свог рада.

—o—

ПРИЈЕМИ КОД ПРЕТСЕДНИКА ПЕТРОВГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

Петровград, 18 фебруара. — Претседник градске општине г. Милорад Цветков примаће публику од 10—12 часова пре подне

Оглас

ОФЕРТАЛНЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На основу решења црквеноопштинског савета и управног одбора од 24 јануара 1939 године, расписује се прва офертална лицитација за оправку унутрашњости православног храма у Госпођинцима, која се састоји из: чишћење иконостаса, моловања целокупне цркве, зидне уметничке декорације, чишћење и оправке столова, врата и друге дрвенарије.

Лицитација ће се одржати 12 марта у 14 сати после подне у црквеноопштинској канцеларији у Госпођинцима.

Општи и специјални услови и предрачун, могу се видети у канцеларији црквене општине сваки дан.

Понуде морају бити таксиране са 50 динара у црквеним таксеним маркама. Радови ће бити поверени само нашим држављанима. Кауција по вредности узетог посла је 10% у готовом или државним вредносним папирима према берзанскоме курсу.

Понуде се имају поднети запечаћене најдаље до 5 марта 1939 црквеној општини Госпођинци. Понуђач има у у понуди прецизирати суму за коју би преузео целокупне радове.

Црквеноопштински управни одбор задржава себи право да радове може поверити и скупљем понуђачу ако то за сходно нађе, а дотично лице је познато као поуздано и поверљиво.

Српска православна црквена општина у Госпођинцима.

Претседник
Мита Бабић с. р.
Секретар
Јереј Јанко Ј. Виславски с. р.

Извршн. бр. И. 414/33.

ОБЈАВА О ЈАВНОЈ ДРАЖБИ

Потписани судски извршитељ у смислу §-а 102. зак. чл. 60. 1881. год. овим објављује, да ће услед одлуке Среског Суда у Б. Манастиру број И. 414. 1933 год. у корист тражиоца извршења Мразовић Томе из Новог Сада заступаног по адвокату Дру Панић Томи из Новог Сада против извршеника ради намирења Дин. 12.761 главнице и сп. п. на јавној дражби продати покретнине, које су пописане у пленидбеном записнику бр. И. 414 1933 год. и то поименце 2500 кгр. пшенице, 1 бицикл, 1 свиња, 1 ждребе женско, те разни кућни намештај. и процењено на 6.090 динара.

Дражба ће се одржати 23 фебруара 1939 год. у 11 часова пре подне на лицу места у Белом Манастиру у кући дужника.

Б. Манастир, 10 фебруара 1939 год.

Вучковић Ј. Грујица
судски извршитељ

ОГЛАС

Главна годишња скупштина Удружења „Здравље“ у Новом Саду одржаће **се дана 5 марта о. г. у 15 часов** у просторијама гостионе Мароша Мишка Кр. Петра II улица број 85.

На знање свим члановима удружења.

Нови Сад, 15 фебруара 1939 год.

УПРАВА.

АУТОМОБИЛОМ
научићете и
ШОФЕРСКИ ИСПИТ
положићете ако се обратите на адресу
ПРОТИЋ И ПЕШЕЊАНСКИ
НОВИ САД, Љубљанска ул. 1.

СВИМА КОЈИ РАДЕ
издржљиве и удобне ципеле
Бата

За децу

48322—646
Дечије ципелице од гуме, практичне за школску децу која далеко иду у школу. За вежбу у школи као и ван ње. Постављене су топлом фланелском поставом.

3222—48802
Дечије полуципеле од јакога бокса, са неподеривим гуменим ђоном. За живахну децу нема боље ни трајније обуће.

6922—44609
Укусне и јаке дечије ципелице израђене од јаког бокса, са кожним ђоном и кожном потпетицом. Бр. 35 до 38 Дин 79.—.

2861—63600
Врло лепе и укусне дечије ципелице, израђене од лака, комбиноване са сивим боксом. Удобан облик дозвољава нормалан развој ноге.

3762—68801
За школу и сваки штрапац ђацима ће најбоље послужити ове ципеле на шнир. Израђене су од црне кравине, са јаким ђоном. Од броја 31—34 Дин 39.—, од броја 35—38 Дин 49.—.

За мајку

3925—68805
Ципеле за домаћице, од јаког бокса са капицом украшеном рупицама, са издржљивим и непромочивим ђопом и писком потпетицом. Стају само Дин 59.—.

2405—6810
Полузатворене ципелице од црног дивтина, са енглеском потпетицом и украсним језиком. Послужиће Вам добро за сваку прилику.

2925—61648
Практичне женске ципеле на шнир, израђене од браон или црног бокса, са кожним ђоном и кожном потпетицом.

2425—66121
Укусне ципелице на шнир, од финог црног бокса, са кожним ђоном и полувисоком потпетицом. Прилежу добро уз ногу, а могу се носити уз сваки капут и костим.

[illegible]375—36133
Лагане ципелице израђене од доброг лака. На лицу украшене паспулом и уметком од змијске коже. Полувисока потпетица чини их удобнима.

За оца

38397—6601
Лаковане полуципеле од гуме, отпорне против воде и блата. Чисте се мокром крпом. Замењују потпуно кожне ципеле, а стају само Дин 39.—.

1927—68822
Ево елегантних ципела које су приступачне сваком чиновнику, трговцу и занатлији. Веома издржљиве. Израђене су од бокса, са кожном табаницом и неподеривим ђоновима. Продајемо их црне и жуте по истој сниженој цени од Дин 79.—.

5727—64627
Издржљиве и удобне мушке ципеле од бокса, шпастог облика, са кожним кованим ђоновима и кожном потпетицом.

3967—68822
Мушке ципеле од бокса са постаром, кожном табаницом и са јаким гуменим ђоновима, непромочивим и неподеривим. Због своје издржљивости ове ципеле подносе сваки штрапац, а по свом изгледу могу да замене свечану ципелу.

За рад

38325—611
Женске полуципеле од лаковане гуме, са гуменим ђоном и ниском потпетицом. Непромочиве и издржљиве. Могу да замене кожну ципелу, а стају само Дин 29.—.

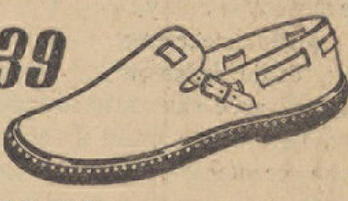

9707—68001
Кожни опанци са јаким кожним ременом и са јаким гуменим ђоновима, који су појачани гуменим цвокама. Довољно широки и удобни. Не жуљају ни ногу ни ципу.

17777—671
»КАНАДА« високе ципеле, израђене од јаке гуме са унаоколо утиснутим језиком и јаком поставом, појачане на врху и рубу нарочитим слојем гуме. Ове ципеле су незамењљиве за људе који морају дуже времена да раде на влажном и мокром терену.

4767—68802
Удобне баканце за сваки штрапац, широког облика, израђене од масне кравине, са кожним лубом и кожном табаницом и са јаким гуменим ђоновима, непромочивим и неподеривим. Стају по сниженој цени само Дин 79.—.

Мали огласи

КРОМПИР

прави рани роза, словеначки дугуљасти под гаранцијом за семе набавите код трговине воћа и поврћа на велико Лазара Косировића. Нови Сад, Алмашка 33. Телеф. 28-73. (426)

МЛАЂИ ЧИНОВНИК

са знањем немачког језика потребан је „Велдуту“, аутомобилској трговини у Новом Саду, Краља Петра Другог 122. (413)

„ФЛОРОДОР“

модерно средство за неговање лица. Уклања боре, лишајеве, освежава лице. Главно стоваришће „Вегетабилна“ Нови Сад. Може се добити у свима стручним радњама (2617)

ДОБРО УВЕДЕНА МЕНЗА

услед болести продаје се под повољним условима. Упитати у редакцији „Дан.“ (427)

ГОСПОЂО

свеже коре за пите добићете у посластичарници „Косово“, Краља Петра Другог бр. 74. (3476)

ЧИНОВНИКА

млађег са перфектним знањем немачког језика тражи фирма Бела Вадас, Нови Сад, Вилсонов трг 8. (428)

ПЛАЦ ЗА 23.000

на лепом месту. Упитати Лукијана Мушицког ул. 28. (435)

НАМЕШТЕЊЕ

за инкасанта и томе слично примам. Полажем кауцију. Адреса у администрацији. (44)

ДОБРО УВЕДЕНА КРЧМА

Нови Сад, Лазе Телечког 3 „Крчма код Доктора“ издаје се или продаје, кауција потребна; такође продаје се до 3000 лит. трогодишње столно вино.

ЈЕВТИНО СЕ ПРОДАЈЕ

2 куће, Темеринска ул. 37 и 39. 2 плаца Камберова улица. Упитати: ГАУС, Краља Петра II бр. 82. (437)

СА 35.000 ДИНАРА

уортачио бих се у солидно предузеће, евентуално примио бих упослење са кауцијом. Адреса у администрацији. (434)

ЛОКАЛ ЗА РАДЊУ

се издаје Краља Петра II ул. 54. Информације код ЛЕВИ АДОЛФ, трг. ципела (439)

Данашњи програми у биоскопима

РОЈАЛ

Премијера
Авантуристичког филма
ЊЕГОВ НАЈТЕЖИ СЛУЧАЈ
У гл. улози: ХАРИ ПИЛ
Напете пустоловине у Мароку — Тајанствено бекство из затвора — Радња пуна динамике коју само Хари Пил може да створи на филмском платну.

АПОЛО

Премијера
Најновије и најуспелије филма дражесне
Даниел Дарие
Повратак у зору
Према познатој новели од
Вики Баума

РЕКС

Највећи љубавни роман савремене светске литературе
Три ратна друга
по роману
Ериха Марие Ремарка
У гл. улогама
Роберт Тајлор - Маргарет Суливан - Френчот Тон и Роберт Јанг

УРАНИА

Премијера франц. велефилма
САРАТИ ГРОЗНИ
У гл. улози:
Хари Бор
Почетак у 5, 7·15 и 9·15

ОДЕОН

Премијера
Последња креација недавно преминуле, сјајне уметнице
Џин Харло
и најбоља улога одличног љубавника платна,
Клерк Гебла
у филму
САРАТОГА

РАДЕ МАРИЋ НА ОПТУЖЕНИЧКОЈ КЛУПИ

Младић чије су жлезде прекаламљене на једног старца у циљу подмлађивања осуђен на десет месеци

строгог затвора због превелике љубави према женама

Тужба Раде Марића против г. др. Славка Узелца изазвала је пре неколико месеци огромну сензацију и опште коментарисање у нашој штампи. Раде је тврдио да је услед операције која је над њим извршена и пошто су његове полне жлезде пренесене на непознатог подмлађеног старца, његова полна потенција опала и показује стално опадање.

Лако је замислити изненађење ка да се пронела вест о хапшењу Раде Марића због — силовања. Раде Марић, на чији рачун је извршена подмлађивачка операција, извршио је у року од неколико месеци два силовања.

Према оптужници државног тужи оца, Раде са неким својим малолетним друговима извршио је насиље над Катицом Ф., 12 марта прошле године. На исти начин су Раде и његови другови извршили насиље 26 септембра прошле године над Терезом Х.

Раде је сем тога оптужен и због крађе. Саслушање и доказни поступак извршен је на тајном претресу. Јуче је проглашена пресуда, којом је Раде Марић проглашен кривим и осуђен на десет месеци строгог затвора.

ЛАКО ДОБАР АПЕТИТ
даје заиста наравна Рогашка минерална вода од су се по хисториским подацима становници околице за време 30-годишњег рата клонили пити ову воду, јер им је она апетит превише повећавала

ТЕШКА НЕСРЕЋА У МАРТОНОШУ

Пијани кочијаш пао међу уплашене коње који су га вукли и измрцварили

Мартонош, 18 фебруара. — Михаљ Божоки и његов шурак у петак су лиферовали вино из Хоргоша у Аду, које су купили од Имра Ваша, трговца вина из Хоргоша. Када су са колима стигли на жељезнички прелаз у Мартоношу, коњи су се уплашили од бицикла и Божоки, који је био пијан, пао је међу коње, који су га прегазили и вукли око сто метара.

Божоки је добио тешке повреде по глави, грудима и ногама.

Одмах су га пренели у Стару Кањижу, где му је пружио прву помоћ лекар др. Арнолд Кох, који је установио да су озледе Божокове тако тешке, да је потребна хитна операција. После операције Божоки је умро.

Суђење адвокату г. др. Игњату Балажу који у својој канцеларији употребљава печат са натписом: „адвокат и државни хонорарни правобранилац“

Јуче је одговарао пред судијом Сремског суда г. Стеваном Анђелковићем новосадски адвокат г. др. Игњат Балаж. Он је окривљен зато што је употребљавао у својој канцеларији печат, на коме је, поред његовог имена, стајало написано: „адвокат и државни хонорарни правобранилац.“

Г. др. Игњат Балаж, признао је да текст на печату у његовој канцеларији има инкриминисану садржину, али се брани да је он, пре но што је у Новом Саду образовано Државно г[illegible] обранилаштво, заиста био хонорарни државни правобранилац.

Суд је одредио доказни поступак, те ће прибавити потребне информације од надлежних власти да ли је г. др. Балаж заиста имао право да употребљава печат са називом „хонорарни државни правобранилац.“ Претрес је одложен.

—o—

СТАРАЦ, ЧВРСТО РЕШЕН ДА ИЗВРШИ САМОУБИСТВО, СЕКАО СЕБИ ВРАТНЕ ЖИЛЕ И РАНИО ЋЕРКУ КОЈА ЈЕ ПОКУШАЛА ДА ГА У ТОМЕ СПРЕЧИ

Ноћас око пола ноћи извршио је самоубиство 79-огодишњи старац Антон Берзичевић ,виноградар у Петроварадину, са станом у Зрињској улици 72. Старац, који је већ више пута покушавао да се убије због неизлечиве болести, узео је велик нож и почео да сече себи вратне жиле. То је приметила његова ћерка ,која је покушала да спречи оца у извођењу његове самоубилачке намере. Али старац се бранио и ножем ранио свој ћерку у леву руку. Одмах је позват лекар г. др. Владарски, који је указао прву помоћ старцу, који је после једног часа подлегао повредама. Ране његове ћерке су лакше природе.

Апелациони суд је поништио пресуду којом је ослобођен индустријалац у чијој је цигљани погинуо један радник

Карло Фрајнд, индустријалац из Бачког Петровог Села, ослобођен је 19 априла 1938 у новосадском Окружном суду по оптужби државног тужиоца. Фрајнд је одговарао што као власник цигљане у Бачком Петровом Селу није завео потребне заштитне мере за машинерије. Због његовог нехата погинуо је радник Јанош Варга. Суд је ослободио Фрајида од оптужбе, јер је нашао да је погинули сам крив за своју несрећу.

Државни тужилац је уложио правни лек. Апелациони суд је уважио разлоге државног тужиоца и одредио да се одржи нов претрес у Окружном суду.

—o—

ЗБОГ НЕИЗЛЕЧИВЕ БОЛЕСТИ БРАВАРСКИ РАДНИК БАЦИО СЕ ПОД ВОЗ

Самоубиство је примећено тек неколико часова касније

Јутрос рано, када су први пролазници прешли преко прелаза на главној железничкој прузи, наишли су су на унакажен леш једног човека. Одмах је о томе извештена полиција и на лице места је изашла комисија која је утврдила идентитет овог човека. То је браварски радник Андрија Бохачек, стар 45 година, женљен, отац једног детета, са станом у Руској улици.

Истрага је утврдила да је Бохачек јутрос рано дошао на железничку пругу са намером да се убије. Када је наишао воз из Старог Футога ,он је легао на шине и локомотива са целом композицијом прешла је преко његовог тела и пресекла га. Леш је пронађен нешто после 6 часова ујутро.

Пошто је још било мрачно, машиновођа није могао да примети човека који је лежао на прузи и због тога је самоубиство тек неколико часова касније откривено. У џепу самоубице пронађено је писмо, које је упутио властима. Као разлог самоубиства наводи неизлечиву болест. Бохачек моли власти да о убиству известе његову породицу.

Бохачек је машински бравар, који је био запослен у ложионици државних железница и пре две година је отпуштен.

Леш несрећног човека пренесен је просектуру Државне болнице.

ТАЈНА ВРЕДНОСНИХ ТАКСЕНИХ МАРАКА

На мистериозан начин нестале су таксене марке у вредности од 13.000 динара које је Трговачка и обртна банка д. д. у Н. Саду прилепила на једну тужбу

Новембра месеца прошле године Трговачка и обртна банка д. д. у Новом Саду поднела је тужбу једном београдском надлештву. Обзиром на то да се радило о важном акту, писмо у коме се налазила тужба, таксирана са 12.950 динара, затворено је и запечаћено у присуству директора банке гг. Николе Кушевића и Фрање Сича, чиновника Санта и београдског адвоката Цвијановића.

Један чиновник банке запечаћени омот предао је на Пошти 1 у Новом Саду уз повратни рецепис. После неколико дана пошта је потврдила пријем омота и доставила рецепис са потписом чиновника дотичног надлештва.

Пре извесног времена банка је примила позив Пореске управе да уплати 12.950 динара на своју тужбу. Директор банке је у први мах мислио да се ради о некој забуни и одмах је дао налог да се код београдског надлештва изврши увид.

Правозаступник банке г. др. Фердинанд Лустиг, адвокат из Новог Сада, поднео је ових дана тужбу Државном тужиоштву против непознатих лица која су таксу скинула са тужбе. Према тужби банке, омот је био затворен и запечаћен у присуству четири лица, у надлештву где се тужба налази у два примерка фали једна страна тужбе, она страна на којој је такса била налепљена. Друга страна као и други примерак тужбе је нетакнут.

По тајанственом нестанку таксе поведена је истрага.

ТОШИЋ И ДРУГ, Нови Сад, Кр. Петра II. бр. 22

Књиге и сав канцеларијски материјал

РАСПОРЕД ТЕЧАЈЕВА ЗА ОДБРАНУ ОД НАПАДА ИЗ ВАЗДУХА

Двадесетодневни течај за обуку екипа за одбрану од напада из ваздуха посећују чиновници Банске управе и ученици средњих школа

Течај похађа укупно 400 слушалаца

Месни одбор за одбрану од напада из ваздуха основао је курс за обуку екипа. Курс је отпочео са радом 16 овог месеца и трајаће 20 дана. Предавања ће се одржавати сваки дан сем недеље и празника, у смену од 17—18 и 18—19 часова. Предавања ће се држати по овом распореду:

Бановински чиновници су подељени у пет група по 33 у свакој, сем у петој, где има 31. Прве три групе имаће предавања од 17—18 часова, а четврта и пета од 18—19 часова. Предавања прве групе одржаваће се у просторијама Банске управе, друге у просторијама Црвеног крста, треће у просторијама Месног одбора за одбрану од напада из ваздуха, четврте у Банској управи и пете такође у просторијама Месног одбора. Свима групама на првом часу изложиће се општи појам о нападу из ваздуха.

Прва група бановинских чиновника радиће по овом распореду: први час: **општи појам о нападу из ваздуха — предавач један официр; други час: обавештајна служба — предавач један официр; трећи час: техничка служба — предавач инж. г. Стевин; четврти час: полициска служба — предавач г. Димитријевић; пети час: прва помоћ — предавач г. др. Клука; шести час: хемиска служба — предавач г. Сироткин; седми час: прва помоћ — предавач г. др. Клука; осми час: хемиска служба — предавач г. Сироткин; девети час: хемиска служба — предавач г. Сироткин; десети час: хемиска служба — предавач г. Сироткин; једанаести час: хемиска служба — предавач г. Сироткин; дванаести час: прва помоћ — предавач г. др. Клука; тринаести час: пожарна служба — предавач инж. г. Стевин; четрнаести час: прва помоћ — предавач г. др. Клука; петнаести час: прва помоћ — предавач г. др. Клука.**

Друга група бановинских чиновника **радиће по овом распореду: 1 час: општи појам о нападу из ваздуха — предавач г. др. Ерлер; 2 и 14 час: пожарна служба — предавач инж. г. Стевин; 3 час: обавештајна служба — предавач један официр; 4 час: техничка служба (инж. г. Стевин); 5 час: полициска (г. Димитријевић); 6, 8, 9, 11, 13 час: хемиска служба (г. Јаковљевић); 7, 10, 12, 15, 16 час: прва помоћ (г. др. Ерлер); 14 час: пожарна служба (инж. г. Стевин).** Трећа група бановинских **чиновника: 1 општи појам о нападу из ваздуха (г .др. Клука); 2, 10, 12, 13, 14 прва помоћ (г. др. Ђеремов); 3, 7, 8, 11 и 15 хемиска служба (г. др. Кениг); 4 обавештајна служба; 5 техничка служба; 6 полициска служба; 9 и 16 пожарна служба (инж. г. Стевин);** Четврта **група бановинских чиновника: 1 час: општи појам о нападу из ваздуха (г. Сироткин); 2, 4, 9, 12, 14 хемиска служба (инж. г. Кушић); 3 пожарна служба (инж. г. Стевин); 4, 10, 11, 13 и 16 прва помоћ (г. др. Поповић); 5 обавештајна служба; 6 техничка служба; 7 полициска служба (г. Димитријевић);** Пета група бановинских чиновника: **има ће по реду ове часове: општи појам о нападу из ваздуха, хемиска, пожарна служба, прва помоћ, обавештајна, техничка, полициска служба, прва помоћ, пожарна служба, прва помоћ, прва помоћ, четири часа хемиске службе. Предаваће гг. Сретеновић, др. Клука, Сироткин, инж. Стеван Димитријевић и један официр.**

Средњотехничка школа радиће у три **групе. Прва група имаће по реду ове** часове: општи појам о нападу из ваздуха, прва помоћ, хемиска служба, два часа прве помоћи, пожарна, обавештајна, техничка, полициска служба, два часа прве помоћи, четири часа хемиске службе. Предаваће гг. др. Ђеремов, др. Мога, инж. Кушић, инж. Стевин, Димитријевић. Друга група имаће по реду ове часове: општи појам о нападу из ваздуха, прва помоћ, хемиска служба, прва помоћ, пожарна служба, два часа хемиске службе, обавештајна, техничка, полициска служба, прва помоћ, пожарна, хемиска служба, два часа прве помоћи, хемиска служба. Предаваће гг. Јаковљевић, др. Ерлер, инж. Стевин, Димитријевић и један официр. Трећа група имаће по реду ове часове: општи појам о нападу из ваздуха, хемиска служба, три часа прве помоћи, хемиска, пожарна служба, прва помоћ, обавештајна, техничка, полициска служба, три часа хемиске службе, прва помоћ. Предаваће гг. инж. Стевин, проф. Катурић, др. Поповић, Димитријевић и један официр.

Трговачка академија имаће по реду ове часове: општи појам о нападу из ваздуха, хемиска служба, прва помоћ, два часа хемиске службе, прва помоћ, хемиска служба, два часа прве помоћи, обавештајна, техничка, полициска, хемиска служба, прва помоћ. Предаваће гг. др. Кениг, Сретеновић, др. Нинков, инж. Стевин, Димитријевић и један официр.

Женска реална гимназија биће подељена у две групе. Прва група имаће по реду ове часове: општи појам о нападу из ваздуха, хемиска служба, прва помоћ, два часа хемиске службе, прва помоћ, хемиска служба, два часа прве помоћи, хемиска, обавештајна, техничка, полициска служба, прва помоћ. Предаваће гг. др. Поповић, школски лекар, један професор гимназије, инж. Стевин, Димитријевић и један официр. Друга група имаће ро реду ове часове: општи појам о нападу из ваздуха, полициска служба, прва помоћ, два часа хемиске службе, пожарна, обавештајна, техничка, хемиска служба и прва помоћ. Предаваће гг. инж. Кушић, Димитријевић, др. Ђеремов, др. Кениг, инж. Стевин и један официр.

Мушка реална гимназија биће такође подељена у две групе. Прва група имаће по реду ове часове: општи појам о нападу из ваздуха, обавештајна служба, полициска и техничка служба. Предаваће гг. проф. Катурић, Димитријевић ,инж. Стевин и један официр. Друга група имаће по реду ове часове: општи појам о нападу из ваздуха, четири часа прве помоћи, хемиска служба. Предаваће гг. проф. Катурић, др. Мога.

Укупно ће течај похађати 401 слушалац.

За претседника Удружења службеника Финансиског одељења Банске управе изабран је поново г. Коста Павловић

Удружење службеника финансиског одељења Банске управе одржало је годишњу скупштину, у просторијама финансиског одељења Банске управе.

Скупштини је претседавао претседник Удружења г. Коста Павловић, начелник финансиског одељења Банске управе.

Са скупштине послата је поздравна депеша Бану г. Светиславу Рајићу.

После отварања скупштине и поздравне речи претседника, изабран је за скупштинског секретара г. Живко Инђић.

Затим је секретар удружења г. Петар Радосављевић, виши пристав, прочитао у име управног одбора извештај о прошлогодишњем раду удружења, а благајник и надзорни одбор прочитали су своје извештаје.

Све поднете извештаје скупштина је примила и одобрила једногласно и дала разрешницу управном и надзорном одбору.

Приступило се избору нове управе. За претседника је изабран г. Коста Павловић, начелник финансиског одељења Банске управе; секретар: Петар Радосављевић, бан. виши пристав. Управни одбор сачињавају гг. Бранко Бастајић, финансиски саветник; Тоша Гавански, рачунски инспектор; Радмила Бугарски, рачунски контролор; Олга Ристић, главни архивар и Жарко Јовановић, књиговођа. Заменици гг. Милан Теодоровић, бановински књиговођа и Вера Максимовић, рачунски припрамник.

Надзорни одбор гг. Сава Вујић, Марија Власенко и Милош Гајинов, заменик Даринка Зорић.

За књиговођу удружења изабран је г. Никола Ивановић.

Новој управи стављено је у дужност да постојећа правила Болесничког фонда саобрази потребама чланова удружења и омогући лекарску помоћ у свим приликама где је она неминовно потребна.

У својој завршној речи претседник г. Павловић захвалио се члановима на лепом одзиву и њиховој сарадњи, обећавши да ће се нова управа и у будуће у границама могућности старати да се расположивим средствима члановима олакша набавка животних намирница и осталих материјалних потреба

—

ОВИХ ДАНА РАСПИСАЋЕ СЕ НАТЕЧАЈ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ УПРАЖЊЕНИХ МЕСТА У ГРАДСКОМ ПОГЛАВАРСТВУ

Јуче пре подне претседник општине г. Коста Миросављевић одржао је конференцију са начелницима одељења и претресао питање расписивања конкурса за попуњавање упражњених службеничких места. Начелници су поднели извештај о потребама својих одељења и расписивање конкурса уследиће за најкраће време.

За координацију свих државних фактора у чију надлежност спада старање о привреди

Београд, 18 фебруара. — „Самоуправа“ јавља: Нови министар трговине г. Јеврем Томић, у вези с неким појавама на тржишту, могао је последњих дана констатовати да нема довољно координованог рада између његовог ресора, Призада, Народне банке, Завода за спољну трговину и Одељење за трговинске уговоре Министарства иностраних дела и он је, у сагласности са г. Министром финансија, предузео одмах све мере да све те чиниоце доведе до што тешњег споразума и чешћег контакта, како би се из дана у дан знало шта који од њих предузима у циљу да се уштеди понављање истих и отклони могућност опречних напора, напора учињених у циљу оживљења и правилнога регулисања привредних покрета. Пре но што почне буџетска дискусија и пре но што нови државни буџет 1 априла ступи на снагу, потребно је извршити координацију погледа и рада свих оних државних фактора у чију надлежност спада и старање о привреди, о њеном унапређењу и о мерама које се морају од њих заједнички предузети и заједнички спроводити, ради заштите цена земаљских производа и ради обезбеђења погодних пијаца у иностранству“.

НАУЧНИ РАДНИЦИ И УГЛЕДНИ ПЛАНИНАРИ И ТУРИСТИ УЛАЗЕ У САВЕТОДАВНЕ ОДБОРЕ ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ

Београд, 18 фебруара. — „Дан“ је јавио да је на надлежном месту донета одлука о образовању саветодавног одбора за заштиту природе при Министарству шума и рудника. Министар шума и рудника г. Љубомир Пантић, узевши у расматрање Уредбу о националним парковима, донео је прописе о саставу и делокругу саветодавних одбора за заштиту природе. За чланове одбора биће именовани научни радници и стручњаци за питања којима се бави уредба о националним парковима као и претставници научних, планинарских, туристичких и других друштава и установа којима је циљ проучавање и заштита природе и развој туризма. Осим тога у те одборе ући ће и по један претставник Министарства шума и рудника, финансија, грађевина, трговине и индустрије и физичког васпитања. *(Дан)*

—o—

Уредник „Сеоских новина“ пуштен на слободу

Петровград 18 фебруара. — Окружни суд у Петровграду пустио је на слободу Драгољуба Момирског, уредника „Сеоских новина“, који је осумњичен да је преварио своје претплатнике, оглашавајући да ће свакоме послати 5 уметничких слика ко му исплати унапред годишњу претплату, а то није учинио. Момирски се бранио и доказивао да је заиста ове слике слао својим претплатницима. Само мањем броју претплатника, који су се последњи јавили, није могао на време да пошаље слике, јер их није био добио од фирме, где је поручио. Међувремено их је добио и отпослао претплатницима. Поступак се и даље води

Намештај добија се у најбољем квалитету са најлепшим избором и најповољнијим ценама код **Бенце** Петровград Нови Сад Пашићева улица број 20

МУШКАРЦИ
која трпите од сексуалне неурастеније односно
ИМПОТЕНЦИЈЕ
недовољне функције полних жлезда, душевне депресије, покушајте
ОКАСА
100 таблета Дин. 120·—
50 таблета Дин. 110·—
које су од многих лекара искушене и као хормонски препарат одобрене.
Шаљемо директно. Поштарину не рачунамо.
Апотеке Мр. Рожман
Београд, Теразија 5. — Рег. С бр. 2782-1934

МЛАДОГ ШОФЕРА
(изученог механичара)
тражи
индустријско предузеће
у Новом Саду.
Писмене понуде под ознаком „стално путовање" послати у администрацију листа.

Како да се реши јеврејски проблем?
Одговор Вам даје енглески књижевник ЛУИС ГОЛДИНГ у делу
»Јеврејски проблем«
која је за месец дана у Енглеској доживила два издања.
Наруџбе прима
„БИНОЗА", ЗАГРЕБ VI.
Далматинска 1о (Пошт. прет. 7о.)
Цена у претплати: брошировано Дин. 25.—, касније 30.—. — увезано Дин. 30.— касније 40.—. Новац слати на загреб. чек. рачун бр. 37389

После састава југословенске репрезентације за сусрет са Немачком

Велико незадовољство међу новосадским спортистима због клубашког рада новог Савезног капетана

Поводом чудног састава наше фудбалске репрезентације за сусрет са Немачком, у Берлину, 26 о. м., добили смо од једног угледног спортског функционера из Новосадског ногометног потсавеза следеће писмо:

„Читао сам у Вашем цењеном листу чланак о новом капитену ЈНС-а, и о његовом ранијем раду на том положају. Заиста сте имали право, када сте о томе господину тако писали, који је изгледа потпуно „поплавио" и „помодрио."

Изгледа, нажалост, да је по г. Симоновићу и његовим пријатељима, дужност наших клубова да изгласавају поверење овој господи у највишем фудбалском форуму, а само клубови БСК и Грађански имају права да репрезентују нашу државу. Док су у последње време и нови пријатељи из Југославије почашћени милошћу нашега „Мајзла."

Тако то иде годинама. Питамо се само докле ће та несрећна провинција ћутати и потпомагати ову господу, која већ годинама запоставља ту „провинцију"? Пружени залогај у виду друге националне лиге треба, по мишљењу те господе, да задовољи све амбиције оних „малих", незнатних, тих провинцијских клубова, који су добри само онда када треба гласати. Зар Сплит, Нови Сад, Љубљана, Скопље, Осијек, Вараждин, Суботица, Крагујевац и Сарајево не претстављају за г. Симоновића и другове ништа друго него само гласачку војску? Поставимо ли питање да ли је могуће да за државну репрезентацију нису способни браћа Матошић, Велкер, Солерти, Симеоновић, Ербер, Јанић, Раичковић, Хитрец, Финк, Загорац, Рајлић, Димић и још многи други одлични фудбалери из те презрене провинције, добићемо одговор — не. Зашто? Сасвим је разумљиво, јер у државни тим улазе они играчи из оних клубова који су у милости гг. Јозе Јакупича, Кике Поповића и највећег г. Бошка Симоновића.

Све то се ради из чисте рачунице. Вођи ових повлашћених клубова се труде да само, за себе приграбе и славу и проценте, а шта их брига за остале клубове. Сва је, гаћ, срећа да је сусрет у Берлину близу и да ће један велики пораз ваљда доћи главе наопако политици садашњим људима у ЈНС-у. Дотле клубови: Хашк, Конкордија, Хајдук, Славија (Сарајево), Војводина и други треба добро да отворе очи на ванредној скупштини ЈНС-а и врате мило за драго."

Доносимо у целости мишљење овог функционера ННП-а, као доказ колико је нашу спортску јавност узбудио случај неправедног и клубашког рада новог савезног капитена г. Бошка Симоновића.

Овим извештавам све сроднике, пријатеље и познанике да је моја мила и узорна мати
† Софија Ђорђа
УДОВА МАРИНКОВИЋА
рођена Димитријевић, 18-II-1939 преминула у Новом Саду. Сахрана ће се обавити у Сомбору 19-II-1939.
Ожалошћена кћи Мара Маринковић и остала родбина

Позив

На основу §-а 24 т. 2 правила и одлуке седнице Управног одбора подружнице од 31 јануара 1939 године сазивамо овим

главну скупштину

подружнице Нови Сад
Савеза банковних, осигуравајућих, трговачких и индустриских чиновника Југославије

која ће се одржати у недељу 5 марта 1939 год. у 9 часова пре подне у просторијама подружнице Краља Петра II 4/I спрат десно *са следећим дневним редом:*

1. Отварање скупштине по претседнику; 2. Избор 5 чланова верификационог одбора, 2 записничара и три оверача скупштинског записника; 3. Извештај верификационог одбора; 4. Извештај о раду за 1938 год.; 5. Извештај о имовини за 1938 год.; 6. Извештај о ревизији имовине за 1938 год.; 7. Предлог прорачуна за 1939 год.; 8. Давање разрешнице Управном и Надзорном одбору; 9. Избора: а) 9 чланова Управног одбора и 5 заменика; б) 3 члана Надзорног одбора и 3 заменика; ц) 1 члан Савезног главног одбора и 2 заменика; 10. Предлози.

Напомене: 1. Кворум гл. скупштине прописан је у параграфу 24 т. 3 Правилника; 2. Надлежност главне скупштине прописана је у параграфу 24 т. 5 Правила; 3. Заступање чланова изван седишта Управног одбора подружнице прописано је у параграфу 24 т. 2 Правила; 4. Постављање и предаја кандидатских листа прописани су у параграфу 24 т. 9 Правила; 5. Поступак у вези са гласањем односно спровођењем избора прописан је у параграфу 24 т. 6 Пра...

Србин Богдан, в. р.
претседник
Винцер Виктор, в. р
тајник

Тражимо
ВЕШТОГ БЛЕХШПАНЕРА
за фабрику вагона.
Понуде под „1107" на
Пропаганду а. д.
пређе Југ. Рудолф Мосе а. д.
Београд, пошт. фак 409.

Мали огласи

СТАН
2 собе, претсобља, купатило, кухиња, шпајз, пијаћа вода, у кухињи гас-решо паркети, нова кућа у центру. Цена 700, Скерлићева 8. (446)

ТРАЖИ СЕ
дојкиња за одмах, адреса у администрацији. (447)

ХИТНА ПРОДАЈА
Нова једноспартна кућа са 30.000 рентом за дин. 275.000 за продају. Посреднички биро. Нови Сад. Железничка 1. (445)

ТЕРЕТНИ АУТО
купујем. Понуде, опис и цене Томић Милану, Браћа Рибникара 18, Нови Сад. (444)

КУЋА
у Петроварадину са станбеним и господарским просторијама продаје се. Упитати: Петроварадин, Качићева 43. (443)

Опет се добијају првокласне
Holder-ове прскалице
Препоручујемо за пролећно прскање воћака: Леђне прскалице на високи напон, до 1о атм. притиска, — прскалица на колицима, до 2о атм. притиска и моторне прскалице, од 2о-4о атм. притиска.
Велико стоваришће **Holder-**ових прскалица на високи напон као и познатих **Holder-Metzingen** прскалица за прскање винове лозе.
Рек и комп. к. д. Нови Сад, Сонтанска ул. 3, тел. 3С-51

Буковичка минерална вода „Квјаз Милош"

најбоља, најукуснија и најјефтинија природна минерална вода. — Њени минерални састојци лековито утичу и препороде цео организам а нарочито пробавне органе. — ОДЛИЧНА ЗА ШПРИЦЕРЕ. сама освежава и крепи
Чувајте се фалсификата
јер могу бити опасни по здравље
Пазите на заштитни жиг!
Доставља се свима радњама, а носи се и кући
Може се добити у свима местима по колонијалним и гостионичарско-кафанским радњама
Канцеларија у Новом Саду
Трифковићев Трг бр. 3-I — Телефон 20-2
СТОВАРИШТА: у Београду Карађорђева 1
Тел. 30-428. — код ФИЛИЈАЛА: у Сомбору тел. 69. Смедереву тел. 47, Крагујевцу тел. 88, Петровграду тел. 169. Оделење Суботица тел. 325
ЗАСТУПСТВА: у Загребу, Бања Луци, Скопљу Нишу, Краљеву, Крагујевцу, Чачку, Ваљеву, Ужици, Лозници Обреновцу Шапцу, Лесковцу, Младеновцу, Сарајеву, Тивту и у свим већим местима.
Штедионица Дунавске Бановине

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. Музеј Матице српске отворен од 11—12 часова.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Од 18 до 24 фебруара

Апотека Аларгић Мр. Светозара, Трг Косте Трифковића бр. 6. Телефон бр. 24-81.

Апотека Дивилд Мр. Јопе, Булевар Краљице Марије 7. Телефон бр. 32-00.

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Кнез Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД, Краља Александра 21. Телефон 20-20 и 32-42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169. РУМА: Телефон 39 и БЕЛА ЦРКВА: Тел. 40.

—о—

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Зора, кћи Светозара Милинковић ,радника, и Терезе Месарош. Миодраг, син Василија Цонића, грађ. техничара и Душице Бугарски.

Венчања није било!

Умрли су: Рада Влашкалић, земљорадник, стар 61 год. — Рудолф Шебе, трг. путник, 47 год. — Јулка Крстић, домаћица, стара 17 год. — Даринка Пашћан, домаћица, стара 17 год. — Андраш Палашти, ратар, стар 77 год.

Особито пазите шта болесник пије!

Ако Вам је икако могућно дајте му за здравље и ужитак чим чешће најбољу природну минералну воду

ОНУ са ДРВЕНИМ СРДИМА

Ако сами болујете или се не осећате добро тражите картом бесплатни бањски проспект у којем имате и многе корисне упуте о здрављу, смртности, дебљини, нормалном порођају и трудноћи, односно висине и тежине и дневни календар до 1980 године!

Управа Раденске лековите бање Слатина Раденци
(код Марибора)
ДВОРСКИ ЛИФЕРАНТ ЗА МИНЕРАЛНУ ВОДУ

СТАНОВНИЦИ СА ЧЕНЕЈСКИХ САЛАША, АГРАРНИ ИНТЕРЕСЕНТИ И ЗАНАТЛИЈЕ КОД ПРЕТСЕДНИКА ОПШТИНЕ

Претседник општине г. Коста Миросављевић примио је неколико депутација грађана које су изложиле потребе појединих делова града

Претседник општине г. Коста Миросављевић јуче пре подне примио је неколико депутација.

Депутацију угледних домаћина са Ченејских салаша предводио је прота г. Теодор Милић. Салашани су замолили г. Претседника да предузме кораке да се што пре изгради камени пут од ченејске цркве према Темеринској улици и у правцу Пејићевих салаша. Према излагању депутације, садањи пут је управо непроходан, нарочито за време кише.

Г. Коста Миросављевић је изјавио депутацији да му је познато да се пут заиста налази у врло рђавом стању и да је у буџету општине предвиђена потребна свота за изградњу каменог пута.

Салашани су са највећим задовољством примили одговор г. Миросављевића. Верује се да ће се ускоро приступити изградњи новог пута.

Затим је г. Миросављевић примио депутацију аграрних интересаната из Новог Сада. 600 аграрних породица траже да им општина уступи јевтина кућишта на блоку између Кисачке и Руменачке улице. Г. Претседник је обећао депутацији да ће проучити ову молбу.

Становници улица Светозара Марковића и Владике Гедеона молили су г. Миросављевића да се удубина између тих улица насипа и да се тамо отвори парк. Г. Коста Миросављевић је депутацији обећао да ће изаћи у сусрет њиховој молби.

Најзад је г. Миросављевић примио депутацију новосадских занатлија ,коју су предводили г. г. Милан Суботин, претседник Занатлиског удружења, и Петар Ђорђевић, претседник секције електротехничара. Они су интервенисали по сталешким питањима.

Правнички бал 25-II 1939

Најелегантнија приредба у Војводини

Врше се велике припреме за правнички бал

Бал ће се одржати 25 о. м. у свим просторијама Спомен-дома

Као што смо већ јавили раније главна наша друштвена приредба традиционални правнички бал одржаће се 25 о. м. у свим просторијама Спомен дома. Позиви су за бал већ разаслати а сад се достављају још само онима који их случајем нису примили па их накнадно затраже. Рекламације треба да се учине у Новом Саду телефоном на бр. 32 — 66 или у свим већим местима ДДунавске бановине код месних повереника. Позиви су разаслани у сва места у Дунавској бановини и у Београду. По подацима који се могу сада да прикупе овогодишњи бал треба да по елеганцији надмаши све досадашње. Можемо укратко само да напоменемо, да ће просторије Спомен дома бити тако преуређене да их неће препознати. Тако ће и н. пр. ресторан који се налази у подруму бити пресељен у главно предворје а гардероба ће бити смештена у подруму. Поред тога ће један део подрума бити претворен у бар, нарочито чаробан изглед ће читавом аранжману дати разни светлосни ефекти који ће бити употребљавани за осветлење ресторана бара и зимске баште. Укусне декорације зидова биће изведене у свили још ће више да подигне елеганцију ове приредбе.

Као и сваке године тако ће се и ове на овом балу играти кадрил. Приређивачи желе стим да постигну двоје. У првом реду, да одрже традицију овог бала, а у другом да дамама, које ову играју дају могућност, да у њеј покажу своју грациозност и елеганцију. Да би овај кадрил прошао што боље њега већ увежбава учитељ играња госп. Немеш. Наравно да ни модерне игре неће бити занемарене и многи ће парови 25 о. м. и у зору 26 да под заносним музиком најбољег београдског џаз оркестра Јовановић-Штула изводе фи Шгуре Ламбет вола Свинг стела.

Сваком посетиоцу остаће овај елегантни бал у најлепшој успомени.

Фрушкогорац

нека буде Ваше свакодневно пиће

Ризлинг
Леањка
Латорац
Салаксиа
Бургундер

ПОСЛЕ ОБУСТАВЕ РАДА У ЈАГОДИНИ

Фабрика П. Ј. Клефиш сели из Јагодине у Нови Сад?

Као што је „Дан" објавио, фабрика сувомеснате робе П. Ј. Клефиш у Јагодини обустављен је рад. Разлог овоме је тај што је општина наплаћивала трошарине, поред кланичке таксе, и на оне производе који се нису трошили у месту, већ се извозили у друга места.

Вест о обустави рада ове наше велике индустрије изазвала је велико изненађење не само у Јагодини, него и у целој земљи. Град Јагодина као и грађани имали су велику корист од те фабрике.

Према нашим информацијама, није искључено да ће фабрика потпуно обуставити рад у Јагодини и да ће се преселити на друго место. Како сазнајемо, у вези са овом комбинацијом у првом реду долази у обзир град Нови Сад.

Нови Сад, као центар богатог пољопривредног и сточарског краја, са добрим железницама и паробродарским везама, свакако би највише одговарао. Обзиром на то да је новосадска општина вољна да омогући што бољи развој индустрије уступањем јевтиног градилишта и другим погодностима, није искључено да ће Нови Сад добити једну нову велику фабрику, која ће знатно допринети његовом развоју.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Певачка друштва у недељу 19 о. м. појаће у православним храмовима, по овом распореду: у Саборној цркви хор Мушке гимназије „Краља Александра I" у Алмашкој цркви: Руско русинско православно црквено певачко друштво „Зарја", облачење и апостол даје основна школа Змаја Јована Јовановића, у Успенској цркви, хор Стевана Иванчевића, облачење и апостол даје Мушка грађанска школа, у Николајевској поји хор Руског црквеног певачког друштва „Григориев", облачење и апостол Огледна школа; у капели у Петроварадину хор Друге мушке гимназије и у Ченејској школи хор школе на Ченеју.

И ВИ СЕ КОРИСТИТЕ

нашим популарним рекламним ценама 6 карата и 1 велика (18x24) дин. 30; за легитимације 6 комада дин. 9.—

Фото-студио РОЈАЛ

Хевра Кадиша у Новом Саду приређује 25 фебруара, у суботу, у 8.30 часова увече, своју традиционалну друштвену вечеру, у великој дворани Јеврејског културног дома. Цена вечере 17 динара. Пријаве се примају до 24 фебруара у секретаријату Хевре Кадише.

Месни школски одбор под претседништвом г. Косте Миросављевића, одржао је седницу данас пре подне, у 11 часова. На седници је претресано питање смештаја школа у вези са отказом црквене општине и преоправке зграде основне школе „Др. Светозара Милетића."

Обласни одбор Аеро-клуба „Наша крила" одржаће годишњу скупштину 19 фебруара, у 10 часова пре подне, у клупским просторијама, Трг Ослобођења 2, први спрат.

У недељу, 19 о. м., одржаће се редовна годишња скупштина Ауто-клуба, у клупским просторијама. Почетак скупштине је у 9 часова пре подне. Претседаваће г. Јован Ђулум.

—о—

МАЛАЈСКИ БАЛЕТ ГЂЕ ДЕВИ ЂА ПРИРЕЂУЈЕ И ДРУГУ ПРЕТСТАВУ У НОВОМ САДУ

Гостовање Малајског балета гђе Деви Ђа у Новом Саду одлично је успело. Дворана хотела „Слободе" била је дупком пуна отмене публике из Новог Сада и околине.

На општу жељу публике, малајски балет ће приредити још једну претставу у Новом Саду, у недељу, 19 о. м., после подне, у великој дворани хотела „Слободе". На тај начин омогућиће се Новосађанима да уз популарне цене гледају чувени малајски балет.

Почетак претставе је у 15 часова, а карте се могу добити у претпродају у Краља Александра улици 11, а на сам дан претставе на благајни у „Слободи".

—о—

ЗА ИЗЛОЖБУ КАРИКАТУРА Г. ЛАДИСЛАВА КОНДОРА У Н. САДУ ВЛАДА ВЕЛИКО ИНТЕРЕСОВАЊЕ

Јуче је отворена изложба светског карикатуристе г. Ладислава Кондора. У малој дворани Спомен-дома изложени су његови најбољи радови: карикатуре личности из готово свих држава Европе и цивилизоване Африке. Г. Кондор је у Новом Саду израдио неколико занимљивих карикатура и на самој изложби, која је одлично посећена, израдиће још читав низ карикатура познатих Новосађана. Изложба је отворена од 9 до 19 часова. Интервесовање за ову изложбу је врло велико.

Власник за ДАН д. д.: Р. АТАНАЦКОВИЋ, главни уредник, Стева на Бранковића 11. — Ротациона штампа: ДАН, штампар издавачко предузеће Краља Александра, 7.